

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Влада – Радам!

Голос України

№ 101 (2103) ♦ Субота, 5 червня 1999 року ♦ Ціна договірна

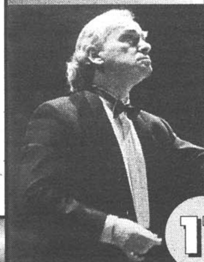
Цього тижня

✔ Верховна Рада України:
— подолала президентське вето, накладене на закон «Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»;
— розглянула підсумки парламентських слухань про інформаційну політику в Україні і припинила повноваження членів «старої» Національної ради з питань телебачення і радіомовлення.

✔ Відбулося також засідання Тимчасової спеціальної комісії ВР з дотримання виборчого законодавства під час кампанії виборів Президента України.

Проблема №

Смак естетичної насолоди

11

Свята

Оргкомітет уже працює

55-та річниця звільнення України від фашистських загарбників відзначатиметься як національне свято восени 1999 року, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Таке рішення ухвалено на засіданні оргкомітету з підготовки і святкування цієї історичної події (створенню комітету передував указ Президента України).

Затверджено попередній план заходів зі святкування визначної дати.

Олександр Ткаченко — претендент на кандидата у Президенти

У четвер Центральна виборча комісія України зареєструвала 18-го претендента на кандидата у Президенти України — Голову Верховної Ради Олександра Ткаченка, висунутого з'їздом Селянської партії. Постанову ЦВК і декларацію про доходи О. Ткаченка публікуємо на 3-й сторінці.

Центрвиборчком повідомляє, що всі раніше зареєстровані претенденти одержали підписні листи і приступили до збирання підписів на свою підтримку.

Парламентська хроніка

За порушення виборчого законодавства — кримінальна відповідальність

Ранкове і денне засідання 4 червня

З наближенням президентських виборів загострюється політична боротьба, з використанням різних методів впливу на електорат, у тому числі й незаконних. Власне, саме цим і продиктовано внесення змін до Закону України «Про вибори Президента України».

(Закінчення на 2-й стор.).

Суспільство

Ми терплячі, але не другосортні

7

Дихає природа нашими гріхами

Нас змалку вчили не чекати милості від природи, а брати від неї якнайбільше. І кілька поколінь брали, що могли. Вирубували ліси, розорювали пасовища, осушували болота, отруювали грунти пестицидами... Звідси — й ерозія грунтів, і зникнення тисяч малих річок, і нечувані досі повені. Справді-бо, дихає природа нашими гріхами.

Статтю академіка НАНУ Костянтина Ситника «Людина і природа третього тисячоліття» читайте на 3-й стор.

Колаж Ганни ГАЛУЗИНСЬКОЇ

У номер

Привітання

Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко надіслав на ім'я Голови Державної Думи Федеральних Зборів Російської Федерації Геннадія Селезньова вітання. В ньому, зокрема, говориться:

«Искренне поздравляю Вас, весь российский народ со знаменательным юбилеем — 200-летием со дня рождения А. С. Пушкина.

Гении всех народов наднациональны. «Солнце русской поэзии» светило и светит всему миру, украинцам же Пушкин близок и дорог особенно, потому что частицу своей жизни он посвятил нашей земле, навеки озарив ее лучами своего таланта.

Древний Киев вдохновил поэта на создание сказочной поэмы «Руслан и Людмила». Им навеки воспета Полтава. Южноукраинские закаты и черноморские прибои подарили поэту романтические образы для написания бессмертных творений: «Кавказский пленник», «Бахчисарайский фонтан», «Цыганы». Здесь родились первые строки романа «Евгений Онегин».

Нам є що сказати людям

Сьогодні наше життя неможливо уявити без засобів масової інформації. Як без телефону, залізничної колії чи ранкової кави. Журналістська праця стала конче потрібною для суспільства, для кожного з нас. Як хлібороба, педагога, лікаря... Нам є що сказати людям, ми навчилися ділити з ними і радість, і біль. Ми працюємо над кожним матеріалом, над кожним рядком з надією, що завтра усім нам житиметься ліпше!

З святом, колеги!

Наші найкращі побажання — переможцям творчих конкурсів, підсумки яких підбила Спілка журналістів України!

«Парад титулованих колег» — на 5-й стор.

Тиждень

Геніїв, немов зірки, видно звідусіль

4

✔ 1708 р. Військово-політичний договір гетьмана України І. Мазепи зі Швецією про спільну боротьбу проти Московської держави.

✔ 1972 р. Генеральна Асамблея ООН заснувала Всесвітній день охорони навколишнього середовища.

✔ 1986 р. Відбувся IX з'їзд письменників України.

✔ 1993 р., 5–6 червня. Київ. Другий Всесвітній конгрес українських політв'язнів та репресованих.

5.06

Вручали призи — пізнали долі

Цього разу дорогу до домівки Володимира Ілліча Ільїна не довелося ні в кого питати, адже в ошатному будиночку на вулиці Шкільній у селі Новоградівка Овідіопольського району на Одещині вже випало бувати. Торік навесні давній шанувальник і читач «Голосу України» виграв приз передплатника — каністру освітлювального гасу. У корпункті газети було вирішено доставити той виграш йому додому. І перші ж дівчатка, яких зустріли в селі, одразу вказали дорогу: он там живе наш учитель, на його оселі табличка «Ветеран Великої Вітчизняної війни».

Володимира Ілліча тоді застав у ліжку. «Даються взнаки давні контузії, — пояснив, ніби виправдовуючись за нездужання. — Чути почав гірше, телевізор рідко вмикаю. Про все, що діється в Україні, у світі, тепер більше з «Голосу України» дізнаюся. Гас, який привезли, — кивнув на каністру, — зайвим не буде, адже електрострум, на біду, надто часто вимикають»...

(Закінчення на 4-й стор.).

У номер

Луцьк

Приз імені власкора

Доброю пам'яттю про заслуженого журналіста України, колишнього власного кореспондента газети «Голос України» Богдана Берекету, який передчасно пішов з життя, буде приз його імені, заснований на Волині. Називається він «Перо злагоди і порядності» і вручатиметься щорічно до Дня журналіста найталановитішим волинським працівникам засобів масової інформації. Співзасновниками призу є редакція газети «Голос України» і Волинська журналістська організація власкорів СЖ України.

Першим лауреатом призу стала редактор відділу обласної газети «Волинь» Галина Світліковська, якій і вручено диплом та «Золоте перо». До речі, саме в газеті «Волинь» розпочинав свій шлях у журналістиці незабутній Богдан Берекета.

Запоріжжя

Тимчасово склав повноваження

Президент Асоціації міст України, міський голова Черкас Володимир Олійник, якого висунуто й зареєстровано претендентом на кандидата в Президенти України, добровільно склав повноваження президента АМУ на час участі в перевиборному марафоні. Щоправда, це питання ініціювали кілька міських голів — членів правління асоціації. Прийняттю рішення передувала майже двогодинна розмова за закритими дверима, а сприяла — одностайна позиція колег Володимира Миколайовича.

Виконання обов'язків президента АМУ покладено на віце-президента асоціації, міського голову Запоріжжя Олександра Головка. В інтерв'ю «Голосу України» він відкинув думку про можливий розкол в рядах АМУ.

Київ

Омельченко не має наміру ставати публічним політиком

Знову обраний міський голова Києва Олександр Омельченко не має наміру ставати активним публічним політиком і основну увагу приділятиме господарській діяльності, — повідомляє «Інтерфакс-Україна».

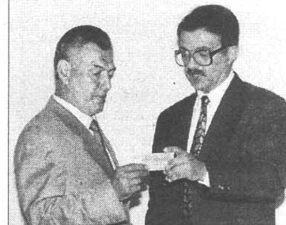
На прес-конференції в четвер він сказав: «Поєднати активну публічну політику з повсякденною господарською роботою дуже складно, а може, і неможливо».

На запитання, чи визначив він для себе пріоритетного кандидата в Президенти, О. Омельченко відповів: «Сьогодні ніхто в цій залі не може назвати явних претендентів у Президенти, крім нині діючого Президента, який виконував свої обов'язки й виконуватиме до жовтня, і всі інші претенденти мають можливість критикувати, обіцяти, але, на жаль, не демонструвати, як це робиться».

Виступаючи на сесії Київради, О. Омельченко підкреслив, що кияни показали, що «минув той час, коли можна було купувати їхню честь, порядність, совість». І запевнив, що на посаді міського голови він працюватиме чесно, порядно, творчо і багато, аби виправдати виявлену йому довіру.

Голова міської виборчої комісії Михайло Терещенко вручив Олександру Омельченку мандат київського міського голови.

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (ДІНАУ).

Щоб уникнути фальсифікації

Вечірнє засідання 3 червня

Парламентська хроніка

Український парламент уперше після прийняття нового закону про вибори Президента вніс до нього зміни. Як наголошували депутати, спонукала до цього загроза фальсифікації виборів та нерівних умов президентського марафону, що проявилося відразу на старті.

Перша затверджена зміна (249 «за») стосується форми декларації про доходи, яку мають заповнювати кандидати у Президенти. При реєстрації кандидатами у Президенти декларацію заповнюватимуть за однією формою, затвердженою Мінфіном. У ній указуватимуть доходи всіх членів сім'ї, зобов'язання фінансового характеру, в тому числі й за кордоном, а також адреси приватної власності.

Друга поправка уточнює порядок заповнення підписного листа на підтримку претендента на кандидата у Президенти. Нова редакція статті 27 передбачає, що в разі виявлення на підписному листі підписів жителів не з одного населеного пункту, вилучатиметься не весь лист, а лише «не той» підпис. За цю поправку проголосували 243 депутати.

Увечері депутати також прийняли у першому читанні зміни до закону «Про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів», яким встановлюються пільги для власників автомобілів старих вітчизняних марок, та законопроект «Про перелік об'єктів права державної власності, що не підлягають приватизації».

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За порушення виборчого законодавства — кримінальна відповідальність

Ранкове і денне засідання 4 червня

(Початок на 1-й стор.).

У необхідності цих змін сесію переконав виступ народного депутата Олександра Ємця, який поінформував, що на телестудію СТБ направили спецзагін, аби відрізати її від супутникового зв'язку, через який ведуть передачу на райони України. Це сталося після того, як СТБ уклала угоду з Верховною Радою про транслювання парламентського щоденника.

Отож, щоб зменшити можливості впливу владних структур на результати виборів і не допустити їх фальсифікації, автори законопроекту запропонували внести до закону про вибори Президента ряд змін. Так, відповідно до законопроекту категорично заборонено передавати бюлетень, виносити його за межі виборчих дільниць. Водночас народний депутат Олександр Лавринович запропонував внести ряд змін до Кримінального кодексу, якими передбачено конкретні покарання за порушення виборчого законодавства. Строки позбавлення волі встановлюють різні: від одного до п'яти років.

Більшість промовців погодилася з пропозиціями авторів законопроекту, який представляв народний депутат Борис Беспалий. А тому 231 депутат підтримав запропоновані зміни до закону України про вибори Президента України. Сесія внесла також зміни до Кримінального кодексу.

Окрім того, Верховна Рада розглянула і прийняла в першому читанні закон про встановлення вивізного (експортного) мита на насіння олійних культур, а також постанову Верховної Ради стосовно житла, що надається народним депутатам.

На початку роботи Верховна Рада хвилиною мовчання вшанувала пам'ять голови Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Віталія Луценка, який помер напередодні.

Володимир КОРОЛЮК.

ЛУЦЕНКО Віталій Іванович

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає, що 3 червня 1999 року на 62-му році життя раптово помер народний депутат України, Голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів

ЛУЦЕНКО
Віталій Іванович

і висловлює щире співчуття рідним та близьким покійного.

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко висловив співчуття рідним і близьким народного депутата України, Голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів **ЛУЦЕНКА Віталія Івановича** у зв'язку з його смертю.

Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів висловлює глибоке співчуття рідним і близьким у зв'язку зі смертю народного депутата України

Голови Комітету
ЛУЦЕНКА
Віталія Івановича.

Політрада Соціалістичної партії України та парламентська фракція «Лівий центр» з гірким болем сприйняли звістку про смерть секретаря ЦК Компартії України, Голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, народного депутата України

Віталія Івановича
ЛУЦЕНКА.

Висловлюємо глибоке співчуття сім'ї, рідним та близьким покійного.

3 червня 1999 року на шістдесят другому році життя раптово помер народний депутат України, Голова Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Віталій Іванович Луценко.

В. І. Луценко народився 15 серпня 1937 року в селі Парафіївка Ічнянського району Чернігівської області.

Трудову діяльність розпочав у 1960 році по закінченні Київського технологічного інституту харчової промисловості. Працював заступником начальника, начальником теплоелектроцентралі Дубнівського цукрозаводу Рівненської області.

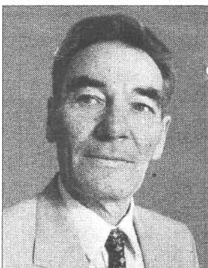
З 1964 року — на партійній роботі. Пройшов шлях від інструктора до першого секретаря Рівненського обласного комітету Компартії України.

Працюючи на Рівненщині, Віталій Іванович зробив вагомий внесок у соціально-економічний розвиток регіону, завжди був у гущі мас, жив турботами і сподіваннями людей, віддаючи свій талант, сили і знання служінню трудящим, загальній справі.

У 1998 році В. І. Луценко був обраний народним депутатом України, очолював Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів.

У парламенті Віталій Іванович Луценко з притаманними йому принциповістю і діловитістю займався розв'язанням питань соціального захисту ветеранів війни і праці, наполегливо і цілеспрямовано відстоював їх права та інтереси. За його безпосередньої участі було прийнято низку важливих законодавчих актів з цих питань.

В. І. Луценко як кандидат економічних наук був автором більше ста наукових праць з питань економіки народного господарства.

За успіхи у праці відзначений багатьма державними нагородами.

Світла пам'ять про Віталія Івановича Луценка — людину стійких моральних переконань, справжнього громадянина і патріота назавжди збережеться в наших серцях.

Олександр ТКАЧЕНКО, Адам МАРТИНЮК, Віктор МЕДВЕДЧУК, Петро СИМОНЕНКО, Георгій БУЙКО, Леонід ГОРЬОВИЙ, Владлен КОВТУН, Данило КОРИЛКЕВИЧ, Микола СОРОКА, Віктор ЧАЙКА, Петро ШАПОВАЛ.

Депутатська фракція Соціал-демократичної партії України (об'єднаної) у Верховній Раді України висловлює глибоке співчуття рідним і близьким народного депутата України, голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів **Луценка Віталія Івановича** у зв'язку з його передчасною смертю.

У зв'язку зі смертю народного депутата України, Голови Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Луценка В. І. Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко утворив комісію по організації похорону В. І. Луценка у складі А. Мартинюка — першого заступника Голови Верховної Ради України (голова комісії), П. Симоненка — керівника фракції Комуністичної партії України у Верховній Раді України, Г. Буйка — голови підкомітету Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів, Л. Горьового — керівника апарату Верховної Ради України, В. Ковтуна —заступника керуючого справами Верховної Ради України, Д. Корилкевича — голови Рівненської обласної ради, В. Чайки — Рівненського міського голови.

Від комісії з організації похорону народного депутата України Луценка В. І.

Комісія з організації похорону народного депутата України Луценка В. І. повідомляє, що похорон Луценка В. І. відбудеться 5 червня 1999 року в місті Рівне.

За порушення на виборах — строк до п'яти років

Україна
Центральна виборча комісія

Постанова

3 червня 1999 року — *м. Київ* — № 68

Про реєстрацію претендента на кандидата у Президенти України, висунутого Селянською партією України 29 травня 1999 року

Розглянувши заяву Селянської партії України про реєстрацію претендента на кандидата у Президенти України Ткаченка Олександра Миколайовича і додані до заяви необхідні для реєстрації документи, що надійшли до Центральної виборчої комісії, та беручи до уваги, що вони відповідають вимогам Закону України «Про вибори Президента України», керуючись статтею 22, частинами першою та другою статті 25 Закону України «Про вибори Президента України», статтями 11, 13 Закону України «Про Центральну виборчу комісію», Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Зареєструвати претендента на кандидата у Президенти України Ткаченка Олександра Миколайовича, 1939 року народження, громадянина України, члена Селянської партії України, освіта вища, Голову Верховної Ради України, який проживає в місті Києві, висунутого Селянською партією України 29 травня 1999 року.
2. Видати уповноваженій особі Селянської партії України Новику Анатолію Матвійовичу довідку про реєстрацію претендента на кандидата у Президенти України Ткаченка Олександра Миколайовича та шістдесят тисяч бланків підписних листів для збирання підписів виборців на підтримку претендента.
3. Постанову опублікувати в газетах «Голос України» і «Урядовий кур'єр» та оприлюднити в інших засобах масової інформації.

Голова Центральної виборчої комісії
М. РЯБЕЦЬ.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
05.05.99 № 121

ДЕКЛАРАЦІЯ
про майно та доходи
кандидата у Президенти України,
отримані у 1998 році

РОЗДІЛ І. Загальні відомості

Ідентифікаційний номер: 1431004872

1.1. Ткаченко (прізвище) 1.2 Олександр (ім'я) 1.3 Миколайович (по батькові)

Місце проживання: 1.4 252010 (пошт.індекс) 1.5 ____ (область) 1.6 ____ (район)

1.7 Київ (нас. пункт) 1.8 Суворова (вулиця) 1.9 11 (№ буд.) 1.10 ____ (корп.) 1.11 175 (№ кв.)

Місце роботи: 1.12 20064120 (код ЄДРПОУ) 1.13 Верховна Рада України (найменування організації)

Контактні телефони: 1.14 2934992 (робочий) 1.15 2908858 (домашній)

РОЗДІЛ ІІ. Доходи, отримані (нараховані) з джерел в Україні та за її межами

	Перелік доходів	Розмір доходу (грн.)
1	2	3
1.1.	Загальна сума сукупного доходу, в тому числі:	12221,62
1.2.	Дивіденди, проценти, роялті	
1.3.	Матеріальна допомога, подарунки, пожертвування	2371,90
1.4.	Призи, виграші	
1.5.	Допомога по безробіттю	
1.6.	Аліменти	
1.7.	Спадщина	
1.8.	Страхове відшкодування	
1.9.	Доход від передачі грошей та іншого майна у позику (тимчасове користування)	
1.10.	Доход від відчуження майна,зазначеного у розділах ІІІ, ІУ	
1.11.	Авторська винагорода (гонорар)	
1.12.	Доход від підприємницької і незалежної професійної діяльності	
1.13.	Доход від відчуження цінних паперів та корпоративних прав	
1.14.	Заробітна плата та інші доходи, крім зазначених вище	9849,72

РОЗДІЛ ІІІ. Відомості про нерухоме майно, що знаходиться в приватній власності

	Перелік об'єктів	Загальна площа ($м^2$)
1	2	3
1.	Земельні ділянки	600
2.	Житловий будинок	—
3.	Квартира	72
4.	Садовий (дачний) будинок	42
5.	Гараж	12
6.	Інше нерухоме майно	—

РОЗДІЛ IV. Відомості про транспортні засоби, що знаходяться в приватній власності

	Перелік об'єктів	Марка/ модель	Об'єм двигуна ($см^3$)
1	2	3	4
1.	Автомобілі легкові	—	
2.	Автомобілі вантажні, спеціальні і автобуси	—	
3.	Мотоцикли	—	
4.	Трактори	—	
5.	Водні транспортні засоби	—	

РОЗДІЛ V. Відомості про вклади у банках, цінні папери та інші активи

	Перелік об'єктів	Всього (грн.)	У тому числі за кордоном (грн.)
1	2	3	4
1.	Номінальна вартість придбаних цінних паперів	—	
2.	Розмір внесків (паїв) до статутних (пайових) фондів підприємств, установ, організацій	—	
3.	Сума грошових коштів на рахунках у банках та інших фінансово-кредитних установах	18 т. крбна 1-01-90 р	
4.	Готівка у національній валюті України	—	
5.	Готівка у іноземній валюті	—	

Правильність зазначених у цій декларації відомостей

стверджую ____ (підпис) "31" травня (дата) 1999 р.

Сьогодні — Всесвітній день охорони довкілля

Людина і природа третього тисячоліття

Наша Земля є унікальною планетою в Сонячній системі, на якій існує життя у вигляді біоти, включаючи людину. Функція всіх живих організмів — підтримка стійкості навколишнього середовища. Людина як один з видів біоти також має своїм головним завданням підтримувати стійкість глобальної біосфери. Саме глобальної біосфери. І це турбота будь-якої людини, де вона не мешкала б, — українця, німця, австралійця, японця, китайця чи гвінейця. На превеликий жаль, насправді діяльність людей призвела до руйнування механізму біотичної регуляції навколишнього середовища, що вже тепер впливає на економіку, розв'язання соціальних проблем і здоров'я людини.

Людство має розглядати біосферу не як ресурс, а як фундамент життя, фундамент постійно підтримуваного розвитку. Або, як тепер прийнято визначати, стійкого розвитку. Особисто я вважаю, що сьогодні завдання біологічних установ, усіх біологів — виховання у людей, у свідомості всього суспільства почуття необхідності стійкого розвитку.

Стійкий (збалансований, сталий, постійний) розвиток усього людського суспільства означає такий його розвиток, за якого виробництво і споживання всіх необхідних людині матеріальних благ, усі матеріальні потреби людей задовольняються без істотної шкоди для природи.

Стійкий суспільний розвиток може бути забезпечений лише в разі глибокого усвідомлення суспільством кожної держави, насамперед її першими керівниками, того безперечного факту, що без негайних радикальних змін в інвайронментальній політиці урядів усіх країн та всесвітніх організацій неминуча глобальна екологічна катастрофа, яка завершиться загибеллю людства і всього живого на Землі. Порятунок людства від агонії і загибелі може здійснитися тільки завдяки стійкому розвитку суспільства.

Що необхідно для того, щоб людство зуміло забезпечити стійкий розвиток в усіх країнах і на всіх континентах? Я назвав би такі складові цього процесу:

— перебудова національних і глобальних економічних систем, створення єдиної й цілісної, стійкої й прогресуючої світової економіки, відновлення порушених балансів у сировинних ресурсах, енергетиці, продовольстві та демографічних процесах;

— повсюдне всесвітнє використання екологічно чистих, ресурсоощадних, безвідходних, природозберіжних технологій та поширення найновітніших технологій із розвинених країн у «треті» країни заради підвищення рівня та якості життя окремих держав і окремих верств населення;

— повна демілітаризація й усунення загрози воєн у будь-якому районі Землі;

— просвітницька діяльність усіх держав;

— самовідновлення фізичних і соціальних потенцій людини, здоровий, доброзичливий, повноцінний спосіб її життя в незабрудненому, неагресивному та інвайронментально невиснажливому середовищі.

Тільки повне, комплексне, системне і глобальне здійснення кожної з названих ланок цілісного і безперервного ланцюга стійкого розвитку обумовить вічне, надійне і благополучне існування людства в здоровому довкіллі.

На мою думку, людство може обрати один з двох шляхів: катастрофи чи самогубства, до якого воно сьогодні досить впевнено крокує, або альтернативний йому шлях стійкого розвитку, інвайронменталізму. Сучасна наука має переконати суспільство в тому, що воно зобов'язане відкинути можливість катастрофічного кінця планетарної цивілізації і спрямувати увесь цивілізований світ на шлях збалансованого, постійного, еволюційного й безперервного розвитку. Здавалося б, усі люди Землі мають легко погодитися з думкою науковців щодо шляху, який треба обрати людству в інвайронментальній ситуації, що склалася на планеті. Адже останнє сторіччя переконливо показало, що діяльність людини супроводжується негативними наслідками. А саме: забрудненням біосфери відходами виробництва, розорюванням природних екосистем, скороченням площ лісів, степів, боліт, лук і — як інтегральний результат — зменшенням різноманітності біоти і зникненням багатьох видів рослин і тварин.

На сучасному етапі розвитку суспільства важливі не лише досягнення науки і техніки, удосконалення трудових навичок, професійних можливостей людей, але також і дотримання етичних норм, стосунків людини з природою.

Сподівання В. Вернадського, що Розум (сфера його діяльності, ноосфера) може самим фактом свого існування забезпечити стійкий розвиток сучасної цивілізації і збереження біосфери, не справдилися. Швидше можна говорити про те, що відбувається регрес суспільства, а разом з ним втрачається пріоритет етичних цінностей, виникає вседозволеність — її ще й називають свободою, під якою більшість людей розуміє задоволення та примноження своїх матеріальних, естетичних, родинних та інших потреб, частогусто тісно пов'язаних з використанням різних природних чинників. Але стан природи вимагає такої поведінки людей, яка обмежує матеріальні потреби на рівні усвідомлення такої необхідності.

Переконаний, що визначна роль у розв'язанні екологічних проблем, забезпеченні стійкого розвитку належить розробці і повсюдному впровадженню ресурсоощадних і безвідходних технологій, стабілізації споживання ресурсів за збільшення кількості й обсягу кінцевих продуктів, а надалі й скороченню витрат ресурсів. Але вирішального значення набуває проблема скорочення населення Землі на основі тривалих зусиль з планування сім'ї. Зрозуміло, ця проблема винятково складності і ваги і повинна розв'язуватися шляхом добровільних зусиль з урахуванням соціально-екологічних, релігійних, етичних та інших аспектів. Основою розв'язання цієї найскладнішої проблеми мають стати: глобальне партнерство за умов справжньої демократії, глибока повага до людей і майбутніх поколінь, злагода між державами без блоків і прагнення до гегемонії, повна і беззастережна довіра до здобутків сучасної екологічної науки та усіх досягнень природознавства.

Третє тисячоліття людство має зустріти усвідомленням того, що соціально-економічна система повинна бути строго погоджена із зовнішніми законами, законами біосфери. Для України це означає, що інтереси стійкого розвитку суспільства і навколишнього середовища потребують, щоб уже найближчого десятиріччя інтенсивно вирішувались насамперед такі проблеми:

— припинення ерозії грунтів і відновлення їх родючості;

— збільшення площ, зайнятих лісами;

— запобігання занесенню в Україну шкідливих видів рослин і тварин та інтродукція корисних нових видів;

— розширення заповідних територій;

— припинення забруднення прісноводних і морських водоймищ.

Зволікати з цим не можна.

Костянтин СИТНИК,
президент Всесвітньої екологічної ліги, академік НАН України.

Рятуючи природу — рятуємо себе

Уточнення

Новий текст декларації про майно та доходи претендента на кандидата у Президенти України Симоненка Петра Миколайовича друкується за формою, затвердженою наказом Міністерства фінансів України від 5 травня 1999 року № 121, замість раніше опублікованої в газеті від 22 травня 1999 року № 92 декларації. Центральна виборча комісія просить вибачення у П. М. Симоненка за прикру технічну помилку.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
05.05.99 № 121

ДЕКЛАРАЦІЯ
про майно та доходи кандидата у Президенти України, отримані у 1998 році

РОЗДІЛ І.	Загальні відомості
Ідентифікаційний номер:	1920619838
1.1 (прізвище)	Симоненко
1.2 (ім'я)	Петро
1.3 (по батькові)	Миколайович
Місце проживання: 1.4 (пошт.індекс)	252133
1.5 (область)	м. Київ
1.6 (район)	Печерський
1.7 (нас. пункт)	
1.8 (вулиця)	Л. Українки
1.9 (№ буд.)	21 „а"
1.10 (корп.)	
1.11 (№ кв.)	50
Місце роботи: 1.12 (код ЄДРПОУ)	20064120
1.13 (найменування організації)	Верховна Рада України
Контактні телефони: 1.14 (робочий)	2937480
1.15 (домашній)	2965360

РОЗДІЛ ІІ. Доходи, отримані (нараховані) з джерел в Україні та за її межами

	Перелік доходів	Розмір доходу (грн.)
1	2	3
1.1.	Загальна сума сукупного доходу, в тому числі:	8906.22
1.2.	Дивіденди, проценти, роялті	—
1.3.	Матеріальна допомога, подарунки, пожертвування	1816
1.4.	Призи, виграші	—
1.5.	Допомога по безробіттю	—
1.6.	Аліменти	—
1.7.	Спадщина	—
1.8.	Страхове відшкодування	—
1.9.	Доход від передачі грошей та іншого майна у позику (тимчасове користування)	—
1.10.	Доход від відчуження майна, зазначеного у розділах ІІІ, ІУ	—
1.11.	Авторська винагорода (гонорар)	—
1.12.	Доход від підприємницької і незалежної професійної діяльності	—
1.13.	Доход від відчуження цінних паперів та корпоративних прав	—
1.14.	Заробітна плата та інші доходи, крім зазначених вище	7090.22

РОЗДІЛ ІІІ. Відомості про нерухоме майно, що знаходиться в приватній власності

	Перелік об'єктів	Загальна площа ($м^2$)
1	2	3
1.	Земельні ділянки	—
2.	Житловий будинок	—
3.	Квартира	—
4.	Садовий (дачний) будинок	—
5.	Гараж	24
6.	Інше нерухоме майно	—

РОЗДІЛ IV. Відомості про транспортні засоби, що знаходяться в приватній власності

	Перелік об'єктів	Марка/ модель	Об'єм двигуна ($см^3$)
1	2	3	4
1.	Автомобілі легкові	УАЗ-469	1900
2.	Автомобілі вантажні, спеціальні і автобуси	—	—
3.	Мотоцикли	—	—
4.	Трактори	—	—
5.	Водні транспортні засоби	—	—

РОЗДІЛ V. Відомості про вклади у банках, цінні папери та інші активи

	Перелік об'єктів	Всього (грн.)	У тому числі за кордоном (грн.)
1	2	3	4
1.	Номінальна вартість придбаних цінних паперів	—	—
2.	Розмір внесків (паїв) до статутних (пайових) фондів підприємств, установ, організацій	—	—
3.	Сума грошових коштів на рахунках у банках та інших фінансово-кредитних установах	—	—
4.	Готівка у національній валюті України	—	—
5.	Готівка у іноземній валюті	—	—

Правильність зазначених у цій декларації відомостей

стверджую (підпис) Симоненко 17 травня (дата) 1999 р.

Дата тижня

Привітання

(Начало на 1-й стор.).

Наверное, символично для наших народов то, что два титана национальной духовности России и Украины —Пушкин и Шевченко — черпали вдохновение на родине друг друга. Александр Пушкин признавался, что «в тени украинских черешен» мечтал о счастье и любви, женился на правнучке украинского гетмана Петра Дорошенко. Тарас Шевченко писал, что муза впервые посетила его в Летнем саду, в Петербурге. Там же пришла к нему и любовь.

Пушкин всегда современен и непостижимо вневременен. Его поэзия выше мирской суеты и разногласий: она воспевает светлые и высокие чувства человека — любовь и верность, преданность и честь. Ее идеалы объединяют и сближают людей всех наций, делают их мудрее и добрее, помогают преодолевать нынешние беды и с надеждой смотреть в будущее».

Прес-служба Верховної Ради України.

Геніїв, немов зірки, видно звідусіль

Здавалося б, це випадковість що саме на вулиці Михайла Грушевського в Києві встановлена меморіальна дошка Олександрові Пушкіну. А втім...

Він був великим Поетом, але ж і людиною зі своїми захопленнями, суб'єктивним баченням світу.

Україну Пушкін любив, захоплювався волелюбністю її народу, чарівністю південної природи Придніпров'я та Криму. Писав історію України, до якої збирав матеріали, мандруючи в наших краях.

Весною 1820 року разом з родиною Раєвських Поет вирушив на Кавказ. Через Дніпропетровськ, Запоріжжя (тоді ще Олександрівськ), потім степом — через Комишеваху, Оріхів, Кінські Роздори, Маріуполь...

Геній і Свобода — синоніми. Тому Запорозька Січ сприймалася Пушкіним як утопічне Місто Сонця Томаза Кампанелли.

«Песнь о Вещем Олеге», «Муза», «Земля и море», «Полтава»... Хіба лише на ці твори надихнула Поета Україна?

«То ли дело Киев! Что за край!» («Гусар»). У лютому 1821 року Олександр Пушкін зупинявся в київському будинку — нині по вулиці М. Грушевського, 14. Меморіальна дошка — вічне нагадування нам про інтелектуальну присутність Поета в Україні.

Віталій АБЛІЦОВ.

***

Нинішній тиждень став кульмінаційним у святкуванні на Кримському півострові 200-річчя з дня народження О. Пушкіна. 6 червня в Бахчисараї відкриють пам'ятник поетові, а сімферопольці відзначать 100-річчя вулиці Пушкіна. Цього дня в Гурзуфі розпочнеться Пушкінське свято поезії і музики, біля пам'ятника поету в санаторії Міноборони відбудуться традиційні читання «Слово про Поета». Увесь день триватимуть святкові заходи і в Ялті: концерти творчих колективів, показ фільмів, гратимуть духові оркестри. О 20-й годині в концертному залі «Ювілейний» відбудеться гала-концерт, в якому візьмуть участь і такі знаменитості, як артистка театру і кіно Людмила Касаткіна, співачка Тетяна Ерастова, професор Святослав Белза та ін. Асоціація музеїв і заповідників разом з Алуштинським краєзнавчим музеєм, Ялтинським об'єднаним історико-літературним музеєм, Бахчисарайським і Сімферопольським художніми музеями відкрили 8 цікавих виставок за пушкінською тематикою. Цього тижня музеї проводять дні відкритих дверей, а концертні майданчики — безквиткові вечори музики.

99 Передплата-99

Вручали призи — пізнали долі

(Початок на 1-й стор.).

А нині, щойно під'їхав до знайомого будинку, Володимир Ілліч вийшов до воріт. Упізнав, привітався, з радістю розповів:

— Після вашого приїзду поклали мене до госпіталю в Одесі й таки підняли, як бачите, на ноги.

Тепер виграш випав ветеранові солідніший — білосніжне імпортне покривало на ліжко. Запросив до хати, гукнув дочку, аби прийняла приз та оцінила з жіночої точки зору. А сам повів мову про наболіле: «Коли ж, коли випростаємося й відновимо хоча б те, що вже мали?..». Говорив не про минуле, про майбутнє України...

Таке саме покривало випало завезти й Валерієві Павловичу Романенку — це вже в Очаків Миколаївської області.

— Ото вдалий виграш, — прокоментував він. — Якраз, бачте, будуємося — буде на новосілля...

А за цими першими, може, й нарочито бадьорими словами зав'язалася розмова про непрості будні недавнього морського офіцера, капітана 2-го рангу — тепер уже в запасі. Служив у Прибалтиці, а як Україна стала на шлях незалежності — вирішив звільнитися, переїхати на батьківщину, до Очакова. На садибі батьків почав споруджувати власну оселю, та от завершити не вдається. Руки — ось вони! — роботи не бояться, з раннього ранку й до пізнього вечора при ділі. Але то на одне, то на друге коштів бракує. Вкрай потрібна фарба, а вона недешева — на 160 гривень пенсії на накупишся. Підшукує хоча б якусь роботу, та в Очакові це непросто. Десятки звільнених у запас і таких же молодих, як оце він, офіцерів (із тутешньої військової частини) хотіли б працювати. А де? Замислився, помовчав хвилинку, а потім сполошився:

— Що це я вас своїми проблемами пригощаю? Може, хоча чаю з дороги?

Почувши, що вже почаював, гукнув дружину:

— Ти, здається, саме хліб із печі виймаєш? Давай гостю в дорогу!

Від хліба відмовлятися не став — не годиться, взяв до рук гарячого буханця. І виїхавши вже за Очаків, не стерпів, зупинив автомобіля, відламав окрайця...

...36 шанувальників «Голосу України» з Одеської та Миколаївської областей виграли цінні призи за підсумками передплати на перше півріччя нинішнього року. Серед виграшів, окрім уже згадуваних покривал, — електропраски й електрочайники, набори шоколадних цукерок та розчинної кави. Усе те надали нам спонсори: АП «Одеський коньячний завод», Південно-Українська АЕС, АТ кондитерських виробів «Одеса», «Одесхарчокомбінат». Виграші, як правило, за вартістю перевершують кошти, витрачені на передплату газети. До того ж дехто, наприклад, В. Ільїн, виграє приз передплатника вже не вперше. Тимофій Дворянський з Миколаєва, приміром, торік одержав пилосос марки «Панасонік», а нині — набір цукерок та кави. Такий саме виграш випав Парасці Литвин з Ізмаїла, а торік їй вручено електрочайник фірми «Ровента»...

Не всім, на жаль, вдається доставити призи за місцем проживання — територія двох областей, що їх обслуговує корпункт газети, он яка: від придунайських міст і сіл до прибузьких чи приінгулецьких — півтисячі кілометрів. Отож за деякими адресами виграші відправлено поштовими посилками. Та хоч би як там було, а всім 36 передплатникам, яким пощастило виграти, призи доставлено. Хоча, зізнаюся щиро, так хотілося побувати у кожного з них, вручити виграші особисто, подякувати за вірність «Голосу України», поговорити про життя-буття. Бо кожна людина — то своя неповторна доля, яка не може не зацікавити журналіста...

Наближається до завершення передплата «Голосу України» на друге півріччя 1999 року. І наших шанувальників-читачів, і, до речі, поштовиків, які організовують передплату і яких ми не забуваємо заохочувати матеріально, знову очікує чимало речових та грошових винагород. І хоча, як висловився один з передплатників, виграш — не головне, головне — мати в оселі такого цікавого й корисного співрозмовника, яким є «Голос України», та все ж і приз, і грошова винагорода — зовсім не зайві.

Отож залишайтеся з нами! І залучайте до кола шанувальників «Голосу України» своїх сусідів, колег по роботі, знайомих.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «ГУ» по Одеській та Миколаївській областях, заслужений журналіст України.

Пушкін любив Україну

Парад титулованих колег

Лауреати тижня

Напередодні Дня журналіста секретаріат Національної спілки журналістів України підбив підсумки творчих конкурсів.

Премію «Золоте перо» присуджено: Андрієві ЯРЕМЧУКУ —головному редактору журналу «Українська культура» (м. Київ); Єліанду ГОЦУЛЕНКУ — головному редактору газети «Радянське Прибужжя» (м. Миколаїв); Анні ГАРГАЛІ —редактору відділу газети «Чернівці» (м. Чернівці); Василеві КІЗЦІ — власному кореспонденту газети «Независимость» у Вінницькій області та Республіці Молдова; Іванові НЕЖИЖИМУ — завідуючому відділом районної газети «Голос Гуляйпілля» (Запорізька обл.); Надії ПОЛКОВНИЧЕНКО — коментатору Сумського обласного радіо.

Лауреатами премії «Журналіст року» стали Микола НІКОЛЕНКО — власний кореспондент «Нашей газеты» (м. Луганськ); Галина САДОВСЬКА — оглядач газети «Вільне життя» (м. Тернопіль); Леонід ПАСТУШЕНКО — оглядач газети «Подолія» (м. Вінниця); Алла ФЕДОРИНА —власний кореспондент газети «Україна молода» у Сумській області.

Премію в галузі висвітлення питань педагогіки імені Петра Ігнатенка присуджено кореспонденту газети «Освіта України» Таїсії Мостовій (м. Київ).

«Фотожурналістами року» стали Валерій ЧЕРКАС —редактор відділу фотоілюстрацій газети «Зоря Полтавщини» і Вадим ЛІСНИЙ — фотокореспондент ДІНАУ в Луганській області.

Запроваджено премію «Кращий студент року». Титул першого її лауреата здобув кореспондент газети «Молодь України» студент п'ятого курсу Інституту журналістики Національного Київського університету імені Т. Г. Шевченка Сергій ПІЛЬКЕВИЧ.

Звання «Краща первинна журналістська організація» удостоєні первинні організації газет «Донбасс» (м. Донецьк) та «Південна зоря» (м. Бердянськ).

Газета «Шаргородщина» (Вінницька обл.) визнана кращою районною газетою.

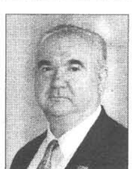
Національна спілка журналістів України щиро вітає лауреатів та бажає нових творчих здобутків!

Полюси світу

Видання тижня

Колективна монографія Білоруса О. Г., Лук'яненка Д. Г. та інших «Глобальні трансформації і стратегії розвитку» присвячена дослідженню трансформаційних процесів, що відбуваються зараз у світі, і є фундаментальною розробкою проблематики ефективного та безпечного розвитку з позицій глобалістики.

О. БІЛОРУС.

Актуальність такої праці випливає з реалій сьогодення, коли процеси інтеграції охоплюють всі країни і всі аспекти життя людини, коли кардинально змінилась загальна політична картина світу і найважливіше місце серед усіх посіла проблема виживання.

Зроблено закономірний висновок про безальтернативність глобальної інтеграції і глобального співробітництва. Але автори доводять необхідність для кожної країни шукати новостворені загальноприйняті механізми забезпечення стабільності і міжнародної безпеки.

Виходячи з конструктивного, позитивного і в той же час об'єктивного підходу, дослідники вивчають шляхи і можливості виникнення «холодного миру» замість «холодної війни». Ця проблема сьогодні постає перед людством з новою силою, а разом з нею зростає роль і значення фактора міжнародної економічної безпеки новостворених країн, зокрема України.

Автори дають нову трактовку економічної безпеки. В умовах інтернаціоналізації виробництва і капіталу під національною економічною безпекою розуміється ступінь захищеності економіки країни від руйнівного і негативного впливу зовнішніх та внутрішніх факторів.

Аналіз сучасних міжнародних відносин безпеки дозволив авторам визначити альтернативи довгострокової політики України щодо НАТО, ЗЕС, інших структур європейської безпеки з урахуванням позицій США, Росії, країн Європи, а також сформувати деякі рекомендації щодо питання розбудови Збройних сил України, формування її оборонної політики.

Запропоновано також нові рекомендації щодо системних макроструктурних проблем трансформації і збалансованості економічного розвитку.

Ірина ВІТЕР,
провідний науковий співробітник Науково-дослідного економічного інституту Мінекономіки України.

У долі — свої закони, їй не виставиш кордони

Байка тижня

Честь маю — раз

«Сам любитель гри на більярді, я часто згадую знаменитого більярдного гравця Рейхардта, відомого своєю майстерністю у всіх столицях світу; колись, граючи на гроші, він гастролював і в клубах Петербурга. З ним сталася історія, коли доля явила йому гру чаклунського фатуму.

Це сталося у Парижі. Одного разу ввечері, майже напередодні весілля, Рейхардт сидів удома. Машинально поставив кулю на поле більярда і сильним ударом спрямував її у лузу. Але удар був такий сильний, що куля, відбившися від борта, вилетіла у відкрите вікно на вулицю. Вона впала на скляний дах оранжереї сусіднього будинку, пробила його і попала у кімнату чужої квартири, розбивши при цьому коштовну сервізну вазу, по яку завтра мали прийти, щоб забрати її до музею Лувра. Дзенькіт і грюкіт налякав вагітну кішку, яка солодко спала у кошику біля цієї вази. Вистрибнувши з кошика, ця бестія перекинула лампу, від чого у будинку спалахнула пожежа. Наречена Рейхардта була саме дочкою власниці цього будинку. Літня жінка, побачивши полум'я, відразу померла від серцевого нападу. Після чого, коли будинок догорів, наречена відмовила Рейхардту у своїй руці і в своєму серці».

З роману Валентина Пікуля «Честь маю».

Честь маю — два

Сам любитель бути президентом, я часто спостерігаю знаменитого азартного гравця, відомого своєю майстерністю у всіх столицях світу; колись, граючи на гроші, він гастролював і в клубах світових фінансових структур. З ним сталася історія, коли доля явила йому гру чаклунського фатуму.

Це трапилося в Києві. Одного разу ввечері, майже напередодні його заручин, гравець сидів за головним столом Дому. Машинально поставив підпис під наказом про те, що, всупереч Правилам, він машинально ставитиме підписи на кожному з економічних наказів, що їх підсунуть йому його тренери з гри у гравця. Розгонистим підписом він відправив наказ до канцелярії. Та не встигло висохнути чорнило, як розпочалася ланцюгова реакція нехтування Правил. Вона зачепила скляний дах купола сусіднього Дому, пробила його і потрапила у зал зібрання, розбивши коштовну сервізну вазу демократії, яку завтра мали викинути з європейського форуму. Розколота демократія повстала проти узурпатора, який подовжив собі право машинально видавати економічні індульгенції. Він узяв за звичку, всупереч Правилам, граючи на гроші, узурповувати владу зібрання і гастролювати у клубах світових фінансових структур. Ремствування і лють обраних передалися і обтяженому своїми житейськими негараздами приреченому електорату, який ледь животів, а то й вимирав від голоду, безробіття, занепаду виробництва, непомірних податків, поборів і зборів під курс реформ любителя гри у гравця. Коли ці приречені бестії вийшли на вулиці, у них урвався терпець, через що у Домі спалахнула пожежа. Величати гравця мали саме ті, хто величав зібрання, в якого любитель гри у гравця узурпував владу. Літня жінка, побачивши полум'я, відразу померла від серцевого нападу. Після чого, коли економіка Дому догоріла, приречені відмовили гравцеві у своїй руці і своєму серці... Честь мають.

Куди поїхав цирк?

Коментар тижня

Прості люди, що поправляють зачіски перед вітринами магазинів, а не в елітних перукарнях, нашу торгівлю називають цирком. Від асортименту товарів — очі розбігаються, а скупитися — зась.

Через жорстку економічну кризу і сувору макроекономічну політику реальні доходи населення становлять кілька десятків доларів на місяць — споживач сів на урядову дієту, так і не скориставшись усіма принадами лібералізації на товарних ринках. А цієї весни на нього очікував ще один сюрприз — ринки подорожчали й обміліли на очах. З торговельної мережі, як за старих часів, зникають навіть дешеві цукор, олія та хліб, не кажучи вже про дешевий імпорт. «Куди поїхав цирк?»— запитують дотепники.

Зрештою, куди — багатьом зрозуміло. Туди, де більше платять. А от щодо того, чому поїхав, поділився своїми міркуваннями перший заступник міністра економіки Віктор Кальник — людина, в державі найбільш обізнана з механізмами ціноутворення.

З'ясувалося, що в зростанні цін винні панікери, які створили ажіотаж на ринку продовольчих товарів, — це по-перше.

Весняні погодні катаклізми — не привід для похмурих прогнозів щодо сільськогосподарського виробництва, в розпорядженні уряду достатньо ресурсів, щоб за тиждень збити ціну кілограма цукру з 2,5 гривні (а в Одеській області — іще вище) до 1,80.

Резонно, бо для нашої сільської родини погода в домі — вже давно не головне. А недорід на селянина чатував навіть у часи, коли він здобрював землю доларовими кредитами, керуючись не власним глуздом, а директивами столичного урядовця і районного столоначальника. До того ж, одержував за свою працю не живі гроші, а цукор та олію, про вартість яких так тепер дбають. Тому сумнівно, щоб колгосп пристав на пропозицію Віктора Калениковича торгувати собі на збиток. А що не торгуватимуть цукровий завод і цукротрейдер за фіксованими цінами, то це точно. Перший — в очікуванні цінової «пінки» із всенародного варення, а другому грати проти ринкових правил не дає змоги кредитна заборгованість. Тим часом виходить, що урядовець спирається у своїх розрахунках на комерційний цукор за фіксованими цінами.

Далі — більше. Визнаючи, що однією з причин дефіциту і подорожчання продовольчого ринку є надмірна запопадливість регіональних органів влади у встановленні мінімальних роздрібних цін, Віктор Кальник фактично наполягає на їх державному регулюванні. Звинувачуючи при цьому в накручуванні цін монополістів. Але це вже відгонить економічною белетристикою, бо для того, щоб вести мову про монопольну змову, треба як мінімум мати достатню кількість монополістів, а в нас і тут — недорід.

Тож питається, чому поїхав цирк? Вірити в те, що вичерпалися запаси торішнього врожаю і списувати все на ажіотаж торговельного елементу? А як бути з подорожчанням транспортних та комунальних послуг?..

Віктор Кальник чогось таки не договорює. Може, того, що впродовж квітня—травня нечуваними темпами зросли грошові агрегати. За деякими підрахунками, наприклад, готівки в обігу додалося щонайменше на 850 млн. грн., грошова маса зросла більш як на мільярд гривень. Про емісію, тим паче частково компенсовану зростанням валютних резервів і нібито контрольовану, говорити чиновникам такого рангу не прийнято. Бо тоді треба знову розводитися про нездарну бюджетну політику, про пікантну бартерну позу нашої вельмишанованої економіки і дерегуляцію здорового глузду наших фіскальних органів. Бо тоді треба казати по суті.

Сергій ВЛАД.
Мал. Віктора ПОПОВА.

Відгук тижня

Прокинулись було надвечір

Учора київські студенти пікетували посольство КНР в Україні

Безперечно, події десятирічної давності на площі Тяньаньмень у Пекіні — трагічна сторінка в історії КНР. Проте це внутрішня справа Китаю. Тим більш важливо усвідомити суперечливість та неоднозначність тих подій сьогодні. Скажімо, той факт, що саме пекінські студенти в далекому 1989 році першими накинулись на китайських солдатів.

А щодо раптової активності київських студентів біля китайського посольства, то хотів би побажати їм уважніше придивлятися до подій всередині нашої країни і тут знаходити застосування своїй енергії. Позиція української громадськості відбилася у широкій солідарності з народом Китаю після злочинного бомбардування китайського посольства в Белграді. До речі, «миротворчі» зусилля США і НАТО вже забрали більш як 1200 мирних життів у Югославії. На цьому тлі проливати крокодилячі сльози за подіями десятирічної давності щонайменше аморально.

Хочу ще раз підкреслити: Китай є стратегічним партнером України, а наші народи поєднують відносини дружби та співробітництва.

Андрій ГОНЧАРУК,
експерт-китаєзнавець,
старший консультант Національного інституту стратегічних досліджень України.

Купуй вітчизняне — допоможеш собі

Марія Чернявська і Сергій Пономаренко мають спільні інтереси.
Фото Геннадія ВІЛЬГОЦЬКОГО.

За листом читача

Усі знають, як підняти «лежачу» економіку. Звідусіль тільки й чути обіцянки й балачки про підтримку вітчизняного виробника. Та дедалі помітніша тенденція: що гучніші слова про підтримку, то сильніше затягується зашморг податків на шиї товаровиробника.

«Не можу погодитися з тими, хто стверджує, ніби нашим підприємцям уряд не допомагає, — пише в листі до редакції Федір Кучерявий з Луганська. — Ще й як допомагає! Залізти в боргову яму, згорнути виробництво, «підсісти» на нари до кримінальних злочинців».

Та попри «райські» умови для підприємництва в нас є чимало патріотів й ентузіастів, які своєю невтомною, відчайдушною працею доводять: бізнес, чесний бізнес, в Україні можливий.

Підтримка власного товаровиробника — обов'язок не тільки і не стільки тимчасових президента чи уряду, а передусім — справа честі кожного громадянина. Усі, кому не байдужа доля країни, хто не хоче бачити її залежною від світових «благодійників»-кредиторів, мають рішуче і назавжди сказати: заморське гарне, та наше ліпше! Ліпше, бо кожна пошита сорочка чи вирощений помідор — це робочі місця, зарплата, надходження до бюджету, з якого виплачуються пенсії і стипендії, виділяються кошти на науку, будівництво, культуру.

Наша сорочка має бути ближче до тіла.

У листі Федора Сергійовича було прохання розповісти про «наших».

* * *

Ця прес-конференція, на відміну від тих, що проводяться за участю зарубіжних інвесторів, викликала інтерес уже однією темою обговорення: «Купуй українське — допомагай собі сам».

— Ми, підприємці, не повинні чекати від Кабміну милостині у вигляді пакета документів на підтримку малого та середнього бізнесу, — сказала генеральний директор торговововиробничого малого підприємства «Українська мова» Марія Чернявська. — Нам самим треба виробити струнку систему першочергових заходів щодо пріоритетного розвитку українського підприємництва.

«Українська мова» — єдиний в СНД виробник натуральних картопляних чіпсів, що відповідають світовим стандартам, працює за найновітнішою у світі технологією. Виготовляючи одну тонну продукції за годину, підприємство використовує лише третину потужностей найсучаснішого обладнання. Серед десятка світових фірм, які окупували наш ринок, «Українська мова» зайняла основну нішу — проблем з реалізацією чіпсів «Люкс» у земляків немає. Вироблені з натуральних продуктів і таких само смако-ароматичних речовин, вони зберігаються дев'ять місяців. Це вам не так звані «снеки» з картопляного чи кукурудзяного крохмалю. Тим паче, що якість національного продукту ідеально співвідноситься з помірною ціною.

Чи треба ще переконувати в тому, що ми маємо надавати перевагу вітчизняним продуктам харчування? Тоді декілька цифр. Торік «Українська мова» поповнила казну на 2,5 мільйона гривень. На підприємстві — триста робочих місць, а коли попит, а отже й обсяг виробництва, зростатиме, роботу матимуть ще сотні.

Чому б державі не створити для таких підприємств сприятливі умови, послабивши той ненависний усім податковий зашморг? Набридливе запитання.

* * *

На конференції Марія Чернявська з подивом дізналася, що для збільшення виробництва селекційних сортів картоплі, у чому вона конче зацікавлена, можна ефективно використовувати біостимулятори не «made in...», а свої, ріднесенькі, розроблені нашими вченими. Один з них, Сергій Пономаренко, учасник зібрання, і примусив Марію Петрівну вигукнути: «Еврика!».

— Українські регулятори росту рослин — одна з біотехнологій, конкурентоспроможних на світовому ринку, — розповідає Сергій Пономаренко, директор АТ «Високий урожай». — Учені Інституту біоорганічної хімії та нафтохімії НАН України разом з іншими науковими установами створили високоефективні екологічно безпечні регулятори росту рослин нового покоління та відпрацювали технології їх використання при вирощуванні понад 20 сільськогосподарських культур.

Препарати івін, потейтін, емістим С, агростимулін, бетастимулін, зеастимулін досліджені провідними академічними і галузевими інститутами України та СНД і пройшли реєстрацію в Укрдержхімкомісії.

За експертною оцінкою фахівців, українські біостимулятори значно ефективніші за аналогічні німецькі, іспанські, болгарські, американські препарати. За витрачання 5—10 мілілітрів препарату на гектар, що у грошовому еквіваленті становить 2—10 доларів США залежно від культури чи елементу технології, можна додатково одержати більш якісної продукції рослинництва на 60—250 доларів США.

На жаль, про існування цих біостимуляторів знають не всі. Інакше в магазинах і на базарах стояли б черги.

Згадана зустріч, наче лакмусовий папірець, показала, як повільно наш виробник іде до покупця. Часто шлях перепиняють не бар'єри, створені владою, а елементарна необізнаність.

Та наше невігластво, як і уряд, тимчасові. Ми навчимося уважно, з користю для себе читати рекламні тексти, в яких пропагуються нікчемні ерзацтовари і придивлятися до зовні непримітних продуктів вітчизняного виробника.

Бо це — наше. І цим усе сказано.

Іван ІЛЛЯШ.

Читацький мікрофон

Без закону й зв'язку немає

Шановні депутати! Чому ви не прийняли закон про заборону вивезення за кордон кольорового металу? Якби він був, то збитки від діяльності металобрухтових фірм були б меншими... Лише в нашому місті двічі за місяць райони залишалися без телефонного зв'язку — кілометрами вирізали кабель.

І. БРУХТІЙ.

Кривий Ріг.

Важке громадське доручення

Найбільше навантаження в депутатів районних та сільських рад. Але за цю важку роботу вони ні зарплати не одержують, ні пільг ніяких не мають, не зараховується вона й до трудового стажу. Бажано було б депутатам місцевих рад мати нагрудні значки.

Олексій БРЕНЧУК.

Лобна
Любешівського району
Волинської області.

Оце взірець!

Як правило, на сесійних засіданнях присутня половина складу Верховної Ради. А де ж решта? Виходить, що народом обрано багато зайвих депутатів, а вони за це ще й гроші отримують.

А. ОЛЕФІР.

Біла Церква
Київської області.

Цінуйте свій робочий час

Шановні депутати! Вам потрібно попрацювати над процедурою направлення Президентові депутатського запиту. Коли його зміст погоджений і підтриманий усіма присутніми, то чи варто повторно голосувати за нього?

Г. БАГРІЙ.

Долинське
Кіровоградської області.

Жіноча скромність

Жінка бере троянди від свого прихильника та й каже: — Любий, досить захоплюватися ботанікою, час переходити до мінералів...

Микола КУДРЯ.

Київ.

Зіткнення

Зустрілися два приятелі. — Що з тобою, чому голова забинтована? — запитує один. — Та, зіткнувся з літаючою тарілкою... — Не може бути! І де ж це сталося? — У мене вдома.., — зітхнув «щасливець».

Микола КУДРЯ.

Київ.

Фото з конверта

Гармонія.
Фото Ореста ЛИЖЕЧКА.

У Кабміну своя музика...

«Через тривалу невиплату пенсій велика група пенсіонерів Шостки подала в суд позов на місцевий Пенсійний фонд. Суд задовольнив його, і п'ятимісячну заборгованість було погашено в грудні минулого року. Проте в січні нинішнього все знову повернулося на круги своя. У відділі соціального забезпечення нам показали протокол засідання за підписом голови Шосткинської міської ради Надєла С. Г. з вказівкою виключити із списків на виплату пенсій тих, хто звертався до суду, аж до цілковитого погашення заборгованості решти пенсіонерів міста, — йшлося в листі до редакції. — Отаке беззаконня. Виходить, коли ти голова, то можна об закон ноги витирати. Чи, можливо, Україна справді докотилася до анархії?»

— Факти, наведені в листі, відповідають дійсності, — підтвердив С. Надєл. — Торік 600 пенсіонерів-шосткинців звернулися до суду і виграли справу.

— Після чого і було видано розпорядження наказати непокірливих гривнею. Певно, щоб іншим не кортіло йти проти влади?

— Ні, щоб допомогти іншим. Адже позивачам було відшкодовано п'ятимісячну заборгованість за рахунок решти 24,2 тисячі пенсіонерів Шостки.

— Тобто?

— Ситуацію в місті з виплатою пенсій інакше, як катастрофічною, назвати важко. Вся біда в тому, що держава фактично самоусунулася від виконання своїх конституційних обов'язків і виділяє лише крихти на погашення заборгованості. Як результат, вона у нас сьогодні майже семимісячна і досягла астрономічної цифри — близько десяти мільйонів гривень. І щомісяця борг зростає. Тож, повірте, не від хорошого життя довелося піти на непопулярні кроки і тимчасово заморозити виплату 600 пенсіонерам. Решті також на щось треба жити. До речі, у лютому за допомоги області цілком розрахувалися з пенсіонерами. А де взяти гроші на погашення піврічного боргу?..

— Ви все киваєте то на державу, то на область. Але ж з таким промислово-виробничим потенціалом, який має Шостка, пенсіонерів озолотити можна.

— Можна було б, коли б підприємства, включаючи «Свему», «Десну» та інші, працювали, а не ледь животіли.

— Але Президент України не раз протягом останніх років давав Кабміну доручення вивести шосткинську «оборонку» з кризи, надати їй пільги, забезпечити портфелем замовлень, звільнити від сплати за землю, від мобрезервів на сировину тощо.

— Уперше таке доручення уряд отримав три роки тому, останнє — три місяці тому. Президент доручає, а Кабмін чомусь ігнорує. А віз, як мовиться, і нині там.

Після чергового окрику Президента столичні чиновники, щоправда, заворушилися, проте імітація тривала недовго. Нам досі не перераховано 13 мільйонів гривень, необхідних для переведення на баланс міста всієї соціально-побутової сфери наших підприємств. Не виконано й інші розпорядження глави держави... Отже, коли уряд надалі гратиме у свою дудку, до завтра-післязавтра шосткинські пенсіонери вже будуть судитися не з Пенсійним фондом Шостки, а безпосередньо з Кабміном.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Атестат разом з дипломом

Школа № 4 на мальовничих Руських фільварках Кам'янця-Подільського перетворилася на колегіум, а директор Микола Гуменюк здобув звання учителя року Хмельниччини. Зміна назви — не данина моді, за якою повсюдно, як гриби після дощу, виникають ліцеї, коледжі. У директора Гуменюка сучасний практичний підхід до освіти. Своїм випускникам разом з атестатом про середню освіту він вирішив дати і диплом про освоєну професію — секретаря керівника та бармена-офіціанта. Тоді і на ринку праці можна сміливо конкурувати.

Новатор вцілив у «яблучко». Колегіумом тут же зацікавилися Київський інститут туризму, готельного бізнесу, економіки, права та туристична фірма «Гамалія». Остання підписала з колегіумом угоду про співпрацю та виділила три стипендії по 30 гривень кращим учням. А сам директор запрошений на Міжнародну конференцію «Туризм на порозі XXI століття».

Віра ШПИЛЬОВА.

Тільки й чути обіцянки про підтримку вітчизняного виробника

Ми терплячі, але не другосортні

Кажуть наші колишні «остарбайтери», і їх підтримає, переконаний, кожний українець

Поки ми мовчали, німці обійшли

Друга світова війна пошматувала сім'ї, повідривала людей від їхніх домівок, порозкидала урізнобіч. Одні одразу пішли на фронт. Другі залишилися або їх залишили працювати на той фронт. Треті подалися партизанити. Четверті, п'яті... Цих товарняками повезли до Німеччини чи до її союзниць. На страту в концтаборах, тяжку примусову працю в шахтах, на підприємствах. Серед них було багато підлітків. Частина замінила піддослідних тварин — їх піддавали псевдомедичним експериментам.

Майже з 10 млн. невільників з усіх країн світу, що працювали тоді на економіку фашистської Німеччини, близько 2,5 млн. були громадянами України. Вважається, 1 млн. осіб було страчено, не витримали жорстоких випробувань. А ті, що пережили страхіття, котрим вдалося вижити, з покаліченими долями, підірваним здоров'ям раді були поверненню на Батьківщину. Вони й не очікували на жодну винагороду. Аж до 1992 року.

Того року Німеччину змусили виконати врешті-решт рішення Нюрнберзького суду зі сплати компенсації цивільним особам за період їх перебування в неволі. А тим часом жертви фашизму інших країн такі виплати почали отримувати ще в 70-ті роки. Керівникам колишнього Союзу було не до цього. Очевидно, керувалися певними політичними обставинами...

Отже, лише в 1992 році Росія як правонаступниця СРСР поставила вимогу перед урядом Німеччини — сплатити компенсацію в розмірі 5—6 мільярдів марок колишнім невільникам Росії, України і Білорусі. Німці погодилися тільки на 1 мільярд. Україні з них дісталося 400 мільйонів. Черга до наших «остарбайтерів», в'язнів концтаборів і гетто дійшла аж у 90-ті роки. Власне, черги як такої не було. Бо ніхто не знав про те рішення Нюрнберзького суду і процес виплат, який уже давним-давно тривав. Не повинні, мабуть, були наші громадяни знати, що мають право на відшкодування моральних і матеріальних збитків за рабське приниження, понівечене життя.

Яке може бути взаєморозуміння?

Сотні листів щомісяця в 93—96 роках надходило до редакції «Голосу України». В усіх одні й ті самі запитання: коли ми нарешті одержимо ту компенсацію? куди звертатися? які потрібні документи?

Нелегка місія випала Українському національному фонду «Взаєморозуміння і примирення», створеному в 1993 році. Так тоді назвали цей фонд, певно, сподіваючись, що ці виплати — вияв величезної гуманності Німеччини, розуміння нею провини своїх попередників перед мільйонами ні в чому не винних людей... Ті, хто називав так фонд, певно, переконані були — після цих виплат настане повне взаєморозуміння між народами Німеччини й України щодо наслідків війни.

Фонду, його обласним представництвам належало справедливо розподілити виділені 400 млн. марок колишнім в'язням концтаборів і гетто, усім, кого примусово вивезли на каторжні роботи, а також дітям, котрі народилися і провели перші роки свого життя в неволі. Про тих, хто не дожив, вже не йшлося. Виходили з розрахунку 650 тисяч осіб.

То що зроблено фондом за минулі роки? Інформує голова правління фонду «Взаєморозуміння і примирення» Ігор Лушников.

— Протягом 1993—1998 років розроблено базу даних (зібрано, уточнено необхідні документи і призначено компенсацію) більш ніж на 650 тисяч осіб. Станом на 1 травня ц. р. вже одержали компенсацію майже 635 тисяч. Середня виплата становила 602 німецькі марки на одну особу. Плануємо завершити основні виплати до кінця цього року. Наступного — розглядатимемо відкладені заяви осіб, які не мають відповідних документів. Прийматимемо також нові заяви й документи, бо лише тепер почали надходити відповіді з Міжнародної служби розшуку Міжнародного Червоного Хреста (Арользен). Строк виконання нею запитів — 2,5—3 роки. Таких відкладених справ нині у фонді і його обласних представництвах — близько 40 тисяч.

Здавалося б, питання виплат компенсацій вичерпується, напруження спадає, і можна ставити крапку. Можна було дякувати німецькій стороні за надані кошти й досягнуте взаєморозуміння. Та, на жаль, цього не можна зробити. І ось чому.

З'ясувалося, що українських жертв нацизму принизливо обійшли. Це навіть м'яко сказано. Бо Німеччина сплатила постраждалим громадянам країн Західної Європи, США, Канади, Ізраїлю одноразову компенсацію в 15—20 разів більшу. А ще вони одержують щомісячні виплати до 500 марок. Нагадаю, наші страждальці отримали лише по 600 марок. У середньому.

Саме з цієї досить істотної причини питання виплати грошової компенсації колишнім жертвам нацизму не тільки не знімається з порядку денного, а й набуває нової гостроти. Більше того, потребує негайного розв'язання. Дізнавшись про цю несправедливість, наші співвітчизники не можуть погодитися з таким ставленням до них. Про це свідчать нові листи, що посипалися знову на адресу редакції. Зачеплено до болю людські й національні почуття, гідність колишніх невільників. І йдеться не лише про те, що вони не повинні бути обділені, ще раз глибоко ображені й принижені. А про те, що багато хто з них може й не дочекатися тієї справедливості. Річ у тім, що з 650 тисяч претендентів на одержання компенсації 97 відсотків — пенсіонери, більшості з них понад 70 років. То справді, чи й дочекаються?

Дехто в ФРН почав замислюватися

То хто відстоює у державі права наших постраждалих громадян? Чи вони самі б'ються, мов риба об лід...

Звичайно, фонд «Взаєморозуміння і примирення» не стоїть осторонь, не займав позицію байдужого спостерігача. Так, у лютому минулого року з ініціативи керівництва фонду це питання було порушено під час візиту до України президента Німеччини Романа Герцога. Торік, у травні, група депутатів Верховної Ради України надіслала листи главі бундестагу пані Ріті Зюсмут і колишньому федеральному канцлеру Німеччини Гельмуту Колю. Керівникам ФРН звернення надіслали активісти українських рухів жертв нацизму.

До цієї справи прилучився також Український фонд миру. У розповсюдженій заяві фонду підкреслюється, зокрема, що Нюрнберзький міжнародний військовий трибунал визнав дії режиму Німеччини в період другої світової війни злочином проти людства, який не має терміну давності. На цьому фонд миру наголошує тому, що Конституційний суд ФРН нібито має намір прийняти рішення про закінчення терміну подання позовів громадян з питань компенсаційних виплат жертвам нацизму.

Треба підкреслити: до останнього часу уряд ФРН знаходив усілякі відмовки, щоб ухилитися від будь-яких переговорів про перегляд сум компенсаційних виплат. Лише останнім часом офіційні представники країни почали заявляти, що начебто не бачать жодних серйозних перешкод на шляху відновлення таких домовленостей...

Є буцімто й перші конкретні кроки у цій непростій справі. Так, за участю кількох банків і промислових підприємств створено гуманітарний приватний фонд який планує розпочати з вересня ц. р. збільшені виплати, але тільки колишнім в'язням концтаборів, гетто і тим, хто працював у промисловості. Виплатами нібито буде охоплено лише 280 тисяч колишніх невільників.

Для обговорення намірів німецької сторони щодо справедливих виплат на початку березня ц. р. у Бонні побувала українська делегація, очолювана Ігорем Лушниковим. Тоді федеральний міністр ФРН Бодо Гомбах повідомив: до бундестагу надіслано проект закону про створення федерального фонду для всіх категорій жертв нацизму. І тим, хто працював у сільському господарстві Німеччини, і неповнолітнім, вивезеним з батьками, і народженим у неволі. Ідею створення такого єдиного федерального фонду підтримує немовби й новий канцлер ФРН Герхард Шрьодер, а також партії «зелених» і соціал-демократів, які перемогли на останніх парламентських виборах.

Правління фонду «Взаєморозуміння і примирення» схвалює саме такий спосіб розв'язання проблеми справедливих компенсацій. Адже у такий спосіб ними будуть охоплені не тільки ті, хто працював на великих підприємствах. Щоправда, поки що створено лише робочу групу з цих питань на чолі з федеральним міністром Бодо Гомбахом.

На думку І. Лушникова, створення деякими підприємствами чи концернами Німеччини власних гуманітарних фондів для надання незначної допомоги, а не для виплати повноцінних компенсацій, тільки гальмує процес розв'язання проблеми. Такий підхід викликає невдоволення і тривогу в громадян України, змушує їх звертатися в усі інстанції в Україні і Німеччині.

Вони повинні знати і пам'ятати

Не можна сказати, що цю проблему замовчують у самій ФРН. Її порушує, зокрема, німецька преса. У кількох друкованих виданнях опубліковано ряд матеріалів, в яких німецькі журналісти критикують уряд за те, що той поділив підневільних працівників на жертв першого й другого сортів. Водночас деякі сучасні німці вважають: вирішуючи питання збільшення сум компенсацій, не варто всі гроші одразу віддавати жертвам нацизму. Мовляв, їх заберуть діти, онуки, щоб купити собі дорогі речі тощо.

Про це розповідала власкор нашої газети в Німеччині Валентина Писанська в кореспонденції «Різносортні «остарбайтери» («ГУ», 26 березня 1999 р.).

Що ж, варто, мабуть, таким німцям знати ось такі дані. З колишніх жертв нацизму, виявлених в Україні, 130 тисяч осіб — інваліди. 360 тисяч страждають різними хронічними захворюваннями. Доглядають їх діти, онуки. І було б справедливо, щоб вони одержали за це частину компенсації своїх підопічних. Що вже казати про родичів тих, хто не дочекався жодної компенсації...

І ще кілька сумних цифр. З кожних 10 жертв нацизму половина залишилася самотніми, бо не могли влаштувати особисте життя. Кожна третя жінка-невільниця не пізнала щастя материнства... Перенесені фізичні страждання і нервові потрясіння позначилися на психічному й фізичному стані народжених невільниками дітей. Отих дітей, яким, на думку окремих німців, не повинно діставатися ні гроша за пережите їхніми батьками і свої успадковані недуги. Не «завітали» б до нас фашисти, суспільство створило б своєму юному поколінню життєву матеріальну базу. І діти були б здоровіші. Та й уся країна, між иншим, міцнішою й заможнішою стала б за ті роки загарбницької війни... Прості і ясні, як день, істини, про які не слід забувати.

З часом постало ще одне досить істотне питання. Чому не розглядаються справи про виплату компенсації невільникам, котрих німецькі загарбники вивезли на примусові роботи до Австрії, Чехії й інших країн. Про це, зокрема, запитує Ганна Ковальчук із Луганської області. Такі запитання є в багатьох інших листах наших дописувачів до редакції.

Не можна замовчувати про ще одну не виконану домовленість 1993 року між ФРН, Росією, Україною та Білоруссю. Йшлося тоді і про початок створення через три роки Німеччиною реабілітаційних центрів для лікування, оздоровлення і надання іншої допомоги жертвам нацизму. Та минуло вже майже шість років з того часу, а початку не видно.

Справедливості мусимо домогтися

Варто і доречно також нагадати повчальний досвід США «вибивання» компенсацій для своїх громадян. Свого часу американці «пообіцяли» німцям економічний бойкот, якщо їхні підприємства не розрахуються з жертвами нацизму. Відповідь не забарилася — швидко було створено єдиний фонд з виплати компенсації громадянам Сполучених Штатів.

Чи можемо ми навести приклади принципових і серйозних кроків уряду України в цьому напрямі? Хіба що крім одного. Згідно з розпорядженням Кабміну Міністерство закордонних справ офіційно повідомило німецькій стороні про наявність в українсько-німецьких відносинах такого неврегульованого питання, як повноцінні виплати жертвам нацистських переслідувань. І що? Хай собі й надалі залишається це неврегульоване питання? Який бойкот може оголосити нинішня Україна? Чим можна підкріпити зусилля дипломатів?

І все ж, хоче того чи ні, але уряд нашої держави має енергійніше прилучитися до захисту прав своїх постраждалих громадян. Яких, до речі, і героями війни, і захисниками Вітчизни не можна назвати. У держави начебто немає підстав вшановувати їх як учасників бойових дій, ветеранів війни тощо. Але й погоджуватися з тим, що громадяни України другосортні, також не годиться. Тут і Президенту нашому не завадило б своє слово сказати.

Безперечно, німці можуть скаржитися на складнощі з виплатою збільшених сум компенсації. Що ж, нашому народові також нелегко. Бо в теперішніх негараздах економіки України, в її відсталості є досить відчутні наслідки і другої світової... Адже, окрім величезних матеріальних збитків, розрухи, ми чомусь рідко згадуємо про найбільшу втрату тих років — мільйони, кажучи економічною термінологією, здорової робочої сили. Ті майже 2,5 мільйона також працювали не на благо своєї країни.

Те, що нинішні німці мають розраховуватися за безглузді діяння своїх задурманених фашизмом попередників у минулій війні, мають знати й пам'ятати сучасні гарячі голови. Ті, що там чи там «наводять порядки» ціною людських життів, матеріальних збитків. Але за все заподіяне повинні будуть розраховуватися...

Ми, українці, миролюбні й надто терплячі люди. Ми за примирення з будь-ким і за будь-яких умов. Але й до себе, пробачте за нагадування, хочемо мати відповідну повагу. Інакше хіба може бути якесь взаєморозуміння?

Така думка пронизує багато листів, що знову посипалися до редакції. З нею, переконаний, погодиться кожний українець.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Насамкінець хочу запевнити наших читачів: «Голос України» найближчим часом розповість, як німецька сторона розв'язує порушені питання. Розповідатиме також, що робить і наша. Бо, як сказав мені заступник міністра закордонних справ Анатолій Орел, «треба намагатися змінити ставлення до наших «остарбайтерів». Ой, ще як треба! Нізащо не можна погодитися з другосортністю жертв нацизму — наших співвітчизників.

Столипіна й сьогодні було б убито в Києві

Давайте дамо селянинові шанс стати опорою демократії

Точка зору

Тенденція деградації у сільському господарстві наближається до свого краху. Кількість збиткових КСП зросла з 24% у 1996 р. до 90% господарств у 1998 р., рентабельність галузі становить мінус 24%. Ці цифри свідчать про цілковиту її неспроможність. Унікальний випадок в історії, коли життєво необхідна галузь, де зайнято 1/4 працюючих у народному господарстві, виробляється 1/3 національного доходу та формується 70% різного товарообороту, стала майже стовідсотковим банкрутом. Нереформованість сільського господарства стає однією з головних причин економічної і політичної слабкості позиції України в світі, джерелом внутрішньої соціальної нестабільності. Докорінною причиною всього цього є те, що ми не відповіли на головне запитання: чи має бути земля приватною власністю окремих осіб і чи обов'язкова для здійснення аграрної реформи ліквідація колективної праці на землі?

Сім земельних переділів

Ще на початку XVI століття більшість селян в Україні були вільними хліборобами. Їх відносини з власниками земель визначалися договором, а на околицях України, в тому числі Причорномор'ї, згодом на Дону та Кубані, де було вдосталь вільних земель, події розвивалися, як під час колонізації Північної Америки — скільки освоїв, те й твоє. Принцип становлення приватної власності на землю в останніх випадках був логічний. Водночас розвивалися й феодальні відносини, коли землі ставали власністю поміщиків. Їх природним прагненням було прийняття законів про закріплення селян уже на своїх землях. Цей процес було каталізовано колонізацією Росією України, внаслідок чого на кінець XVIII століття переважна більшість сільського населення України опинилася в становищі кріпаків.

У результаті цього, третього, земельного переділу земля стала поміщицько-феодальною.

Проте громада зовсім не померла. Для збереження працівника, джерела благополуччя, поміщику довелося близько половини своїх земель віддати в користування сільській громаді. Збереженню громади сприяла і «помісна» система ведення господарства, коли селяни були прив'язані до «двора», а не до землі.

У результаті четвертого земельного переділу — реформи 1861 р. — різко зросла роль громади і як органу самоврядування, і як колективного власника землі. До 1906 року селянську землю було поділено на дві нерівні частини: меншу — садибу, що перебувала в «потомственому користуванні сімейства» і яку треба було викуповувати (за 45 років — з 1861-го по 1906 рр. — селяни змогли виплатити лише 60% суми, призначеної для викупу), і польову, що була в «користуванні громади», за якого землі за вироком «миру» регулярно ділилися між селянами по душах, тяглах або іншими способами. Своїм наділом селянин міг поступитися всередині громади, але продати сторонній особі — лише з дозволу «миру», тобто практично вихід із громади був неможливий.

П'ятий переділ, реформу 1906 р., ми поєднаємо з аналізом сьогодення через їхню схожість. А шостий переділ відбувся в 1917 р., коли земельне питання було розв'язано «остаточно й навічно» шляхом скасування приватної власності на землю та заміни її державною.

Надворі не 1999-й, а 1906 рік

Ситуація напрочуд схожа. Поновлюй тільки терміни і жодного разу не помилишся. Замість господарської одиниці — громади («миру») — став КСП, садиби — особисте підсобне господарство, мирського наділу —земельний пай, общинно-патріархальної власності —колективна тощо. І так само не закріплена земля в натурі і так само неможливо її продати. І та сама хвороба псевдореформ: декларування майнових прав селян без забезпечення можливостей і гарантій їх реалізації. Нинішнє лежить у нашому минулому.

А щодо економічного фундаменту громади (КСП) —колективної власності на землю та колективного господарювання, то їхні пороки такі: організуюча, підприємницька та спонукальна воля до роботи у колектива завжди слабша, ніж у приватника-фермера; просторова відокремленість під час сільгоспробіт робить неможливим ефективний контроль за працівником і дотриманням робочої дисципліни; надмірне споживання на шкоду накопиченню; вибори керівників за принципом потурання та невимогливості до колективу; нав'язування цим керівникам некомпетентних рішень у технічній і ринковій політиці, що йдуть урозріз з кон'юнктурою ринку, а в результаті — неможливість впровадження передових методів агрокультури, нової техніки, інтенсивного землекористування; практично постійна кількість членів у колективі через кругову поруку та неможливість звільнення робить нерозв'язуваною проблему надлишку та дефіциту працівників у міжсезоння і пікові періоди; довільно встановлені та законодавчо закріплені межі та розміри колгоспів, що порушують оптимальні параметри сільгосппідприємств, які ефективно можуть існувати лише в тих випадках, якщо організовані в розмірах, які відповідають основному виробничому чинникові, що перебуває в мінімумі; неможливість забезпечити об'єктивний облік трудового внеску членів колективу в загальний результат, що веде до рівного розподілу на шкоду природній диференціації у доходах і втрати стимулів до роботи; впровадження протиприродної самій природі сільгоспвиробництва тотальної спеціалізації праці в колгоспах, що призводить до розриву єдиних технологічних знань, безвідповідальності за проміжні результати робіт, низької продуктивності; відсутність зовнішніх джерел нагромадження через неможливість застави землі.

Логіка та практика земельної реформи

За успішним прикладом її проведення далеко ходити не треба — варто лише згадати реформу 1906—1915 рр. Громада зобов'язана була надати заявникові відповідний наділ у короткий термін. Цю ділянку селянин мав право продати, закласти в банку під кредит, прикупити до неї додаткову землю.

Якби нині суспільство, як і 100 років тому, усвідомило, що приватній власності на землю немає альтернативи, то принципи проведення земельної реформи мали б приблизно такий вигляд.

Землю розпайовують у натурі. В прив'язці до цього паю і на цей пай розпайовують і всі інші основні фонди колгоспу за принципом технологічної невід'ємності для спеціалізованого виду ділянки, що склався на цій ділянці. Одночасного розпаювання і знову-таки у прив'язці до земельного паю зазнають підприємства АПК та агросервісу, що технологічно доповнюють перед- і післявиробничі процеси на землі. Приватизація всіх цих частин власності відбувається одночасно і в комплексі, коли власник землі відразу отримував би свою частку і у фондах КСП, і в АПК.

А ідеологічна невизначеність під час проведення нинішніх реформ призвела до того, що купівлі-продажу землі, основи реформи, як не було, так і немає. Щодо переробки та агросервісу, то випереджальна порівняно із землею їх приватизація через роздавання трудовим колективам і всім сільським мешканцям призвела, по суті, до її зникнення для майбутніх фермерів — колишніх колгоспників.

У результаті таких реформ селянин отримав абстрактний земельний сертифікат, невизначеність волевиявлення звиклих до рівності у бідності членів колгоспу щодо розподілу його основних фондів і монополізм переробки. Звідси такі підсумки: сьогодні є заяви про надання їм землі в натурі лише від 2,4% селян, які мають сертифікати.

Реформа зайшла у глухий кут, захлинулася. Їй необхідно надати друге дихання, але далі вона може розвиватися тільки шляхом приватної власності на землю. Це мають супроводжувати такі заходи: трансформування колгоспів у підприємства корпоративного чи ринково-кооперативного типу з майновою системою управління та відповідальності; розподіл землі в натурі та матеріальних ресурсів колгоспів; зняття обмежень на купівлю-продаж землі; застосування процедури банкрутства до неспроможних господарств; формування правових та організаційних умов для ефективного функціонування земельних ринків.

І останнє. Противники купівлі-продажу землі пред'являють свої аргументи, що мають скоріш політичний, аніж економічний характер, мовляв, скуплять землю або свої, або іноземці й будемо все життя наймитами. Але й цю проблему світ давним-давно вистраждав і запропонував низку універсальних заходів, багато з яких могли б бути застосовані й у нас, а саме:

обов'язкове отримання ліцензії на фермерську діяльність; власник землі зобов'язаний бути і керівником фермерського господарства; не оброблювана впродовж 2-х років земля має продаватися з аукціону; встановлюється максимальне обмеження на розмір ферм і застосування найманої праці; купівля-продаж землі сільгосппризначення здійснюється тільки між фермерами; власниками земель сільгосппризначення можуть бути лише громадяни України та інше.

На селі проживає третина населення країни в злиднях і безвиході. На всіх виборах вони голосують проти реформ, бо реформи обійшли їх осторонь. Ці люди хочуть, але не можуть стати тим прошарком дрібних і середніх підприємців, який і становить середній клас — опору демократії. Їм просто не дали для цього шансу.

Юрій ОЧЕРЕТ,
кандидат економічних наук.

Про «Ракети», якими також відомий Дніпропетровськ

Точніше, Дніпропетровський агрегатний завод, що випускає знані у нас і далеко за межами України пилососи

99 Спонсор «ГУ»

Справді, весь світ знає, що в Дніпропетровську складають найсучасніші космічні ракетоносії. Та й пилососи «Ракета» тутешнього агрегатного заводу теж мало чим поступаються аналогічним зарубіжним зразкам. Завод, про який йдеться, понад 70 років випускає паливні та гідравлічні агрегати для авіаційної техніки. Отож має потужності, технології, досвід і спеціалістів, щоб виготовляти бездоганні побутові прилади.

Уже більш як 45 років агрегатний завод випускає пилососи — надійні і незамінні помічники людини. В кращі часи складав понад 70 тисяч штук на місяць. Завод, коротше, був найбільшим постачальником побутових пилососів у колишньому Союзі і лідером не лише на внутрішньому ринку. Був і залишається — так точніше. Нині складає лише 5 — 7 тисяч штук на місяць, але це аж ніяк не означає, що пилососи «Ракета» чимось гірші від закордонних. У завода нині великі можливості. Розгортаючи рекламну кампанію своїх «Ракет», він небезпідставно сподівається на успіх. Продукція гідна того, щоб нею дорожити й пишатися.

Якщо порівнювати моделі дніпропетровських електричних побутових пилососів з сухими фільтрами, призначеними для прибирання житлових та виробничих приміщень, чищення одягу, килимів і м'яких меблів, аби віддати якійсь одній перевагу, то єдине, чим радять керуватися, — потребами, задля яких вирішили придбати вкрай потрібну в побуті річ. Приміром, вам досить мати недорогий, але надійний пилосос, який ще можна використовувати і як розпилювач рідин. Тоді цілком влаштує проста в обслуговуванні «Ракета-12 В». Але якщо бажаєте потужний, котрий забезпечує майже ідеальну чистоту, — вибирайте «Ракету-30». Для геть вибагливих покупців, які жадають найвищого «шику», спільно з чеськими колегами агрегатний завод розпочав випускати прекрасну модель європейського рівня дизайну «Ракета-40». Всі без винятку моделі укомплектовані необхідними шлангами, телескопічними подовжувачами і комплектами насадок, а гарантований строк їх безвідмовної роботи — три роки.

Потужності, істотно удосконалені останнім часом, дозволяють дніпропетровцям знову випускати близько 80 тисяч пилососів на місяць. Були б замовники і покупці! Уже тепер поміж чотирьох підприємств, що виготовляють в Україні пилососи, на внутрішньому ринку вироби агрегатного заводу становлять 66 відсотків. І мають неабиякий попит. Для них справді не страшна конкурентна «агресія» імпортних відповідників.

Для нарощення обсягів виробництва та сервісного обслуговування споживачів завод розгортає фірмову дилерську мережу, через яку продає пилососи в усіх областях України. Є і гарантійні ремонтні майстерні. Найменші зауваження з боку покупців швидко ліквідують. Тим паче, що трапляються вони рідко. А для підприємців і комерсантів цікаво знати, що завод пропонує гнучку систему знижок оптових цін і погоджується на розумні терміни відстрочок оплати продукції.

Та заводчани змушені й досі нарікати на те, що немає підтримки з боку держави. Відмінивши, скажімо, пільги на завезення комплектуючих для товарів так званого критичного імпорту, в нас спровокували, по суті, зростання роздрібних цін і на вітчизняні пилососи. Хоч відносно іноземних, які подорожчали майже на 70 відсотків, вони залишаються набагато доступнішими. Головне, на що справедливо скаржаться на агрегатному заводі, — це на майже зведену нанівець пропаганду власного товаровиробництва.

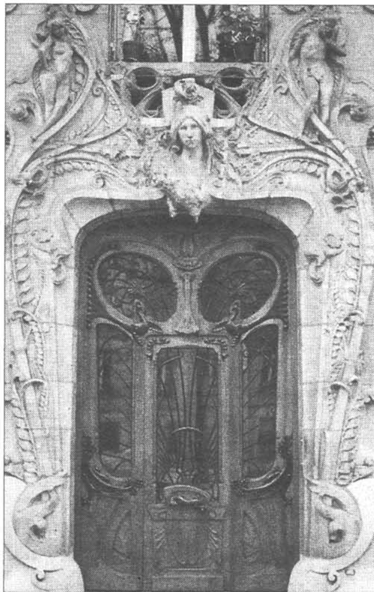
Щоб пишатися вітчизняними виробами й купувати тільки їх — цього в нас ще немає. А про пилососи, що їх випускають агрегатники-авіатори, годі й казати. Як не літають некрасиві літаки, так і «Ракети»-пилососи давно втратили б славу, якби були, делікатно кажучи, «негарними» — згодні? Отож! Але який це треба зробити велетенський «пилосос», щоб «почистити» Україну від небажання віддавати перевагу власним виробам? Тож давайте міняти свої психологію і звички.

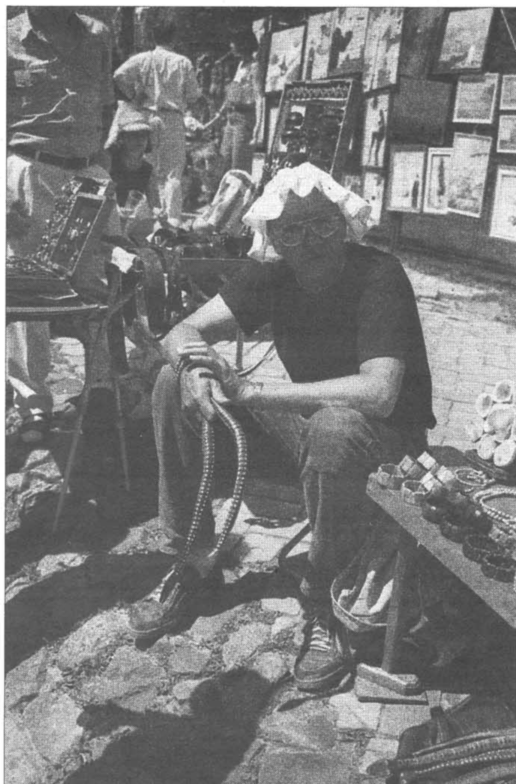
Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровськ.

Для всіх, кого зацікавила ця публікація, повідомляємо телефони агрегатного заводу в Дніпропетровську: (0562) 52-21-71 та 32-17-25. Телефакси: 52-13-53, 32-17-24. А всім нашим читачам повідомляємо, що Дніпропетровський агрегатний завод виділяє заохочувальні призи для передплатників «Голосу України» на друге півріччя.

У селі реформ як не було, так і немає

Вулиця несподіваних відповідей

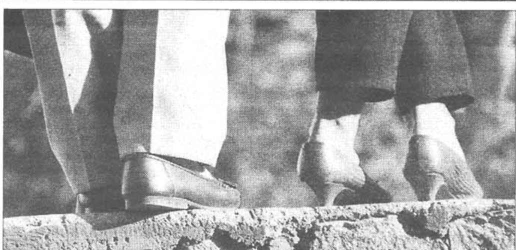

Кажете: Париж! А я беру паризькі двері, приклеюю на цій сторінці, і ви гадаєте, що то Київ. Отож. Я колись мав чорного вельветового піджака з червоною плямою фарби на плечі, немов еполет. А з'явилася вона ось як. На Андріївському узвозі всі двері надто близько до пішохода. І от якось іду, й тут, мов прірва, розчахуються двері, й постає мій добрий друг, з яким ми в сварці розійшлися на півслові років три тому. І він каже, мов не було цієї паузи: «Дурень ти, Вітько!», і зачиняється, інакше я впав би у ту прірву. Я таки хитнувся й уперся плечем у двері, а вони пофарбовані в червоне. Відтоді не дивуюся, що саме там жив Булгаков, а тепер охоче швендяють тисячі людей з метеликами на голові, шукаючи невідомо чого. Заздрю лише тим, хто торгує на узвозі: адже перед ними проходить така виставка гарних жіночих і дівчачих нижніх кінцівок, що не снилася паризьким подіумам. А ті хлопці кажуть: «Воно то так, але знаєш, як од цього болить шия...»

Віктор ГРИНЕВИЧ.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ і Анатолія ВОРОХА.

На вулиці, де жив Булгаков

Шанс для бугая

Корида — улюблене видовище іспанців — не для людей зі слабкими нервами. Адже бугай, який хоча й має досить примарні шанси на перемогу над спритним і тренованим тореадором, усе-таки — здоровенна й небезпечна тварина. Одне слово, «гомо сапієнс» у цій грі теж ризикує, бувають і жертви. А щодо глядацьких нервів, то корида ще й утіха надзвичайно кривава. І багато кому не до вподоби. Особливо численним товариствам захисту тварин, які вже тривалий час намагаються цю справу «прикрити».

Але поки що без успіху. Традиція спостерігати за боєм людини й бика виникла ще на початку XVIII століття, і всі намагання «нетрадиціоналістів» наштовхуються на одне-єдине запитання: а що ж то за Іспанія без кориди? Кров і пісок — символи цього змагання. Червоне і жовте — кольори іспанського національного прапора. Усе збігається.

А найкраща втіха для глядачів — ситуація, зафіксована кореспондентом АП: коли бугаєві вдається згребти ненависну, зодягнену, наче лялька, людину й хоча б трохи пововтузити. Тоді розлючена тварина найближча до того, аби реалізувати оті свої примарні, але все-таки шанси... Щоправда, у даному випадку тореадора Хосе Томаса не було навіть поранено. Після нетривалого «катання», повідомляє агенція, він завершив свою справу...

Корида відбулася днями на арені «Лас Вентас» у Мадриді.

Нам пропонують побути «Манчестером»

***У** Києві побував Террі Девіс — член британського парламенту і Парламентської Асамблеї Ради Європи. Він — один з трьох кандидатів на посаду генерального секретаря цієї організації, вибори якого відбудуться на сесії ПАРЄ наприкінці червня. Саме тоді, коли розглядатимуть і питання призупинення членства України.*

Втім у будь-якому випадкові проголосувати на виборах нового генсека українські парламентарії ще встигнуть. А враховуючи, що наша делегація в ПАРЄ досить чисельна (12 голосів), приїзд пана Девіса мав цілком прагматичну мету. Простіше сказати — агітаційну. Британець зустрічався, за його словами, з Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком та членами української делегації у ПАРЄ. Також відбулася прес-конференція.

Україна теж має нині прагматичну мету — не «вилетіти» з РЄ. Девіс про такі перспективи говорив дуже обережно: переважно висловлював сподівання, що за наступні два тижні Верховна Рада зможе здійснити конкретні кроки, а її делегація у ПАРЄ — про ці кроки відзвітувати. Кажучи про проблему скасування смертної кари, гість висловив «велике розчарування» діями Конституційного Суду України, який уже п'ятий місяць «маринує» подання народних депутатів щодо невідповідності українській Конституції існування у нас «вишки». Водночас Террі Девіс наговорив величезну кількість компліментів українським членам ПАРЄ: за їхню активність, відкритість та працелюбність.

Але, натякнув він, незважаючи на всі позитивні українські якості і прихильність до України з боку багатьох інших держав, виконувати свої обіцянки слід. І до 24 червня. На відміну від доповідача ПАРЄ по Україні естонця Тюнне Келама, який закликав наших депутатів узяти на озброєння радянський досвід «штурмівщини», британець порадив звернути увагу на інший приклад — британського футбольного клубу «Манчестер Юнайтед». Той, як відомо, нещодавно зумів переломити хід фінальної гри Ліги чемпіонів (з мюнхенською «Баварією») за лічені хвилини до її завершення й перемогти. Отож Террі Девіс закликав українських колег також не опускати руки — до фінального свистка.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Синьйор «Пеперончино» входить у моду

За результатами досліджень у галузі харчування в Італії, традиційна національна дієта може з повним правом прийняти на свій рахунок ще одне досягнення. У свого роду «золотий фонд» міжнародного кухарського мистецтва слідом за червоним вином, макаронами з твердих сортів пшениці і оливковою олією внесено такий популярний в Італії дрібний гострий перець. Висновки дієтологів однозначно свідчать на користь регулярного вживання «пеперончино». І коли раніше багато хто боявся вживати його з їжею, вважаючи, що він шкідливо впливає на шлунково-кишковий тракт і сприяє розвиткові гастриту, то тепер голоси скептиків замовкли.

Тепер, слід гадати, в усьому світі в італійських ресторанах зросте число тих, хто, не побоюючись за шлунок, почне сміливо замовляти «пенне аль араб'ята» — макарони, щедро приправлені надзвичайно гострим перцевим соусом. Непогані шанси увійти в моду має також напій, що його — як-то кажуть, по свіжих слідах — почали пропонувати клієнтам у міланських барах: натуральний лимонний сік з додаванням товченого червоного перцю. Тож не забудьте: потрапивши до італійського ресторану, сміливо замовляйте страви і напої, до складу яких входить маленький, червоний і дуже лютий синьйор «Пеперончино».

Олександр КЛИМОВ.

Рим.

637 замахів на Фіделя Кастро

За 40 років, що пройшли після перемоги кубинської революції, її лідера Фіделя Кастро намагалися знищити принаймні 637 разів. Такі дані, повідомляє ІТАР-ТАКС, наведено в судовому позові, який представили до суду провінції Гавани кубинські громадські організації. Вони вимагають від уряду США компенсувати багатомільярдні збитки, спричинені чотирма десятиліттями агресивної політики Вашингтона щодо острова Свободи.

Останній з тих, що стали широко відомими, випадок спроби замаху на Фіделя Кастро був у серпні минулого року: терористи-контрреволюціонери спробували організувати доставку зброї для цього до Домініканської Республіки, де відбувалася зустріч лідерів Карибських держав. Інший приклад: 1997 року на яхті, затриманій береговою охороною США для рутинної перевірки, було знайдено цілий арсенал вогнепальної зброї, включаючи бронебійну рушницю. Як з'ясувалося, бойовики прямували на венесуельський острів Маргарита — до місця проведення зустрічі глав держав і урядів Іберοамериканських країн. Мета та сама — спробувати вбити кубинського президента.

Деякі історії замахів на Фіделя Кастро стали вже здобутком кубинського фольклору. У Гавані екскурсоводи полюбляють розповідати історію про те, як на початку шістдесятих агенти ЦРУ звернулися до чиказької мафії з проханням за відповідну винагороду «посприяти» в усуненні глави революційного режиму. Як стверджується, чиказькі «хрещені батьки», що втратили багатомільйонні бариші після закриття на Кубі всіх казино, вирішили взятися за справу безплатно. Однак мафіозні кілери виявилися безсилими перед особистою охороною Фіделя й кубинськими органами держбезпеки.

Не дивно. Фідель Кастро й досі охороняється чи не найнадійніше з-поміж політичних діячів світу. Досить сказати, що ніхто достеменно не знає, в якій з державних резиденцій проводитиме чергову ніч вищий кубинський керівник.

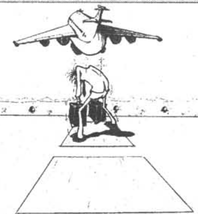
Люди й події

Не соромитися — мало

Тему для роздумів про вже сумнозвісні принципи російської кадрової політики подав прем'єр Сергій Степашин. Він сказав: «Я не соромлюся говорити про те, що працював і працюю разом з президентом Борисом Єльциним. То чому ж я маю працювати проти його адміністрації?». Цікаво, а які почуття щодо минулої та нинішньої співпраці з Єльциним потрібні, щоб працювати у його адміністрації? «Не соромитися» вочевидь мало — мабуть, слід відчувати гордість.

Миротворчий плагіат

Висунуті країнами «великої вісімки» і вже прийняті сербами принципи врегулювання косовської кризи підозріло нагадують відповідні мирні ініціативи України, висловлені нею раніше,— на це прозоро й багато натякають останнім часом українські офіційні особи. А що тут натякати: кожному зрозуміло, що у нас їх просто «передерли»! Причому безсоромно. Ну, із Заходом ясно, а от сербів як зрозуміти: нам вони заявляли, що «це нереально»...

Обасанджо піде далеко

Необережний оптимізм продемонстрував новий президент Нігерії Олусегуна Обасанджо, заявивши в інтерв'ю американському журналу «Ньюсуік», що «його направляє Бог» і що тепер «Нігерія далеко піде!». У нас у таких випадках кажуть: далеко піде, якщо міліція не зупинить. І хоча нашої славної міліції в Нігерії немає, зате власних генералів, схильних до створення різноманітних військових режимів, там завжди вистачало. Ці теж зупинити добре вміють.

То вони разом?

Підстави сумніватися у тому, що між США та РФ є певні суперечності у баченні шляхів подолання косовської кризи, дав американський президент Білл Клінтон. «Росія, — заявив він з приводу югославських переговорів, — нині працює разом з нами над таким рішенням, яке відповідає нашим вимогам». Що ж, Слободан Мілошевич, очевидно, про це не здогадувався. Та й російський спецпредставник Черномирдін, схоже, також...

Заманлива перспектива

Безмежну заздрість викликає заява майбутнього (згідно з усіма прогнозами) президента ПАР Табо Мбекі: «Ми знаємо, куди ми хочемо йти. Тепер ми зможемо здійснювати реформи швидше». Відразу ж згадуються українські реалії: ми досі не знаємо, куди хочемо йти, ну і з реформами, відповідно, не склалося. Може, «виписати» з Африки якогось Мбекі — претендентом на кандидата... Або навпаки: декого з наших кандидатів — до Африки, і подалі?!

Ніхто не знає, де проведе ніч кубинський лідер

Смак естетичної насолоди, або Престижність опери і любов до халяви

За диригентським пультом — Роман Кофман

Наприкінці весни у Львові бенефісом Романа Кофмана завершився мистецький проект «Гранди мистецтва». Навіть тепер, коли ця акція стала явищем європейського масштабу, коли Юрій Башмет ставить запитання, чому його прізвище не було у програмі, а багато хто із митців світового рівня погоджується виступити у Львові безплатно, бо це престижно, — навіть тепер організаторів часом охоплюють сумніви. А тоді, коли студенти розклеїли перші афіші, навіть коли пройшли вже перші концерти, побоювання не покидали ні Романа Кофмана, ні Сергія Проскурню, ні Маркіяна Іващишина.

Ні, жоден з них не сумнівався, що на кожному концерті будуть аншлаги. Але перший прагнув, щоб забезпечити високий професійний рівень оркестру, який задовольнив би грандів. Другому не давало спокою інше: чи достатньо підготовленою виявиться публіка. Третій, маючи досвід продюсерства, найбільше переймався фінансовими справами, бо розумів, що зібрати кошти на весь проект (а це сотні тисяч доларів) — дуже нелегка справа. І лише коли у респектабельних ложах і на демократичній гальорці стали з'являтися меломани з Києва, Тернополя, Вінниці, нарешті, коли послухати Гідона Кремера 30 чехів приїхали спеціально з Праги, стало зрозуміло: проект вдався.

А почалося все з уболівання про імідж Львова, про імідж України. Тільки на відміну від обивательських тусовок у мистецькому об'єднанні «Дзига» не обмежилися традиційними зітханнями про нашу нелегку долю й оспівуванням нашої потенційної величі. Вже вкотре тут стали діяти за принципом: «Якщо ми варті, то ми можемо». Зрештою, і підстави були. Адже вважається Львів великим культурним центром, вийшла з його консерваторії плеяда музикантів світового рівня. Зрештою, Львівський оперний, принаймні його будинок, і сьогодні залишається перлиною європейської культури.

Але сумніви (чи справді ми, львів'яни, варті і чи справді ми, організатори, можемо?) залишилися. Доти, доки музичний керівник проекту, професор Національної музичної академії Роман Кофман і арт-продюсер проекту Сергій Проскурня не повідомили: близько 80 осіб дали згоду і мають змогу взяти участь у проекті.

Задум проекту був такий: двічі на місяць у Львівському оперному в рамках циклів «Гранди музики», «Гранди балету», «Гранди опери», «Гранди театру» влаштовувати виступи славетних музик, танцівників, співаків, акторів. Причому світового рівня і за можливості тих, які у Львові або не виступали ніколи, або — дуже рідко. Генеральний продюсер — мистецьке об'єднання «Дзига» з Маркіяном Іващишиним на чолі — мав на меті реанімувати мистецьке життя в оперному театрі, його престиж. Зрештою, нагадати львів'янам, що є такий спосіб відпочинку, як похід у театр, як сприйняття мистецтва, а «Грандам», що Львів — не провінція, що тут вдячна публіка й активне мистецьке життя.

Чи виконано ці завдання? Тепер, коли проект завершується, можна сказати: без сумніву, так. Скрипалька Ліана Ісакадзе в інтерв'ю газеті «Нью-Йорк таймс» з повагою відгукнулася про «Грандів мистецтва» у Львові, піаніст Володимир Крайнєв, скрипаль Гідон Кремер, танцюрист Вадим Писарєв не тільки погодилися виступити у Львові наступного сезону, а й розповідають про Львів, де тільки можуть.

Була ще одна мета. Про неї не говорили, але вона чи не найважливіша. І досягти її було чи не найважче. Але щоб зрозуміти, про що йдеться, треба знати Маркіяна Іващишина — головний мотор проекту. Десять років тому він керував у Львові Студентським братством, тим самим, яке організовувало й очолювало студентські страйки (на відміну від сьогоднішніх, набагато організованіше та результативніше), було не останнім учасником «студентської революції» в Києві. З тих пір пан Маркіян ні політичної орієнтації не поміняв, ні особистої скромності і небагатослівності не позбувся. Навіть на афішах проекту «Гранди мистецтва» його прізвища немає.

Відкривши «грандам» Львів, посиливши враження про нього як про культурний центр, проект полегшив справу й оперному, і філармонії: поза рамками «Грандів мистецтва» у місті за цей час побувало кілька відомих українських митців.

Що ж до європейських прізвищ, то Іващишин і тут вважатиме своє завдання виконаним, якщо влітку, чи хай навіть пізніше, зросте конкурс серед бажаючих вчитися в музшколах та музучилищах. Бо це означатиме, що в українських сім'ях зрозуміли вигоду від вкладання коштів у мистецьку освіту дітей.

Проект «Гранди мистецтва» висвітлив і певні проблеми. Передусім Львівської опери, власне, людей, які працюють тут. У всьому світі опера — це насамперед структура, яка продукує вистави і робить це якісно. Опера для Заходу — престиж, своєрідна візитна картка рівня культури. Мюнхенська опера, наприклад, —структура недержавна, але щороку має від держави 8 мільйонів марок дотації. Р. Кофман каже, що «зірки» дали згоду взяти участь у проекті не в останню чергу тому, що йшлося про виступи власне в оперному театрі. А у Львові це будівля, наповнена якимись людьми. Музиканти — люди творчі, а отже, й амбітні. З другого боку, на думку фахівців, музиканти місцевої опери — не найкращі музиканти. Саме тому Р. Кофман в оркестр для «Грандів» брав звідси 12—15 чоловік, доповнюючи їх «Віртуозами Львова», або й київськими музикантами. Адже саме він несе відповідальність за оркестр. Це його професійна репутація.

Але не тільки музиканти завдали клопоту організаторам. Під час концертів і С. Проскурні, і М. Іващишину нерідко доводилося ходити коридорами і вмовляти бабусь з гардероба не цокати каблуками. Бабусі вважають, що м'яке взуття не для театру, в т. ч. не для обслуговуючого персоналу. А новий директор Тадей Едер усіх одночасно ні звільнити, ні перевиховати не може. І все ж усі концерти, за винятком кількох, коли оперний готувався до саміту, відбулися нормально. І саме тут.

Тепер С. Проскурня виношує ідею створення мистецького акціонерного товариства в оперному театрі. Що це означає? Сама будова залишається за державою, а всі мистецькі проекти організовуватиме і втілюватиме АТ. За наявності у Львові мистецьких училищ, музичного інституту (тобто дешевої робочої сили), вважає С. Проскурня, таке товариство могло б заробляти на себе більше, ніж театр має тепер.

Наступну проблему, яку висвітлив проект, Маркіян Іващишин назвав так: «любов до халяви». Частина глядачів не розуміє, що квитки в оперний, та ще й на грандів, не можуть бути надто дешеві, а тим паче —безплатні. Самі митці скажуть, що їх недооцінюють. А інша частина вважає, що їм належить безплатне запрошення. Таких запрошень, включаючи й для студентів музичних вузів, на кожний концерт виділяли близько 400. Якби не це, виступи «грандів» окуповувалися б. А так стало зрозуміло, що у Львові бракує снобів (повноцінних, справжніх, які платять). А класичне мистецтво все тримається на снобізмі, на людях, які закуповують ложі і віддають їх бідним студентам. Правда, М. Іващишин вважає, що після «Грандів» справжніх снобів стане все-таки більше. Бо вже тепер є близько сотні людей, які купували аж ніяк не найдешевші квитки.

Уже з перших концертів проектові забракло спонсорів і меценатів. Не те що їх нема у Львові.

Проблема в іншому — у місті нема великих грошей, нема організації, яка могла б собі дозволити вкласти гроші у мистецький проект. Таке вкладання коштів дає лише елітну рекламу, на яку у Львові попиту знову-таки немає.

У новому сезоні «Гранди мистецтва» матимуть дві частини: львівську і всеукраїнську. Організатори і в Донецьку, і в Києві, і в Дніпропетровську, і в Одесі знайшли фірми, які погоджуються дати фінансові гарантії під концерти проекту. Я запитав у М. Іващишина, чому ж тоді ці фірми самі не організовують виступи знаменитостей. «А в них нема репутації, —була відповідь. — Репутація є у Львові, а гроші — на Сході. Причому репутація Львова значною мірою пов'язана з Р. Кофманом, якому «зірки» довіряють як спеціалістові».

Одне слово, «Гранди» стають всеукраїнськими. Г. Кремер з оркестром, ряд інших музикантів уже дали згоду у жовтні-листопаді зробити турне Україною. Деякі з них, визнавши престижність проекту, погодилися взяти у ньому участь безплатно. А це означає, що проект, у доцільності й можливостях якого дехто сумнівається навіть тепер, має і матиме успіх.

Ігор ЛУБКОВИЧ.

Львів.

Ці роботи дихають Україною

Виставки

Наталка Чернова (Харків). Портрет Олі.

Роботи вісьмох українських художників витворили вернісаж сучасного українського малярства, який запропонувала киянам і гостям столиці художня галерея «Ява» в туристичній агенції «Альпіна», що на вулиці Івана Франка.

Кожне ім'я художника, представленого на виставці, —помітний штрих в українському малярстві. Від добре знаного митця-сімдесятника Феодосія Гуменюка до Наталки Чернової, творча палітра якої, по суті, стала відкриттям, одкровенням сучасного малярства. Від подвижника національного відродження за часів тоталітаризму Веніаміна Кушніра, який, на жаль, уже назавжди пішов від нас, до Павла Волика — одного з найяскравіших малярів українського пейзажу. Поряд з їхніми роботами бачимо картини таких уже добре знаних і самобутніх митців, як Галина Зубченко, Володимир Федько, Микола Мазур і Левко Воєдило. Вони різні за віком, за манерою мистецького письма, походять з різних регіонів. Та всіх авторів вернісажу, названого безсмертним Шевченковим поетичним рядком «Свою Україну любіть», саме й об'єднує любов до рідного народу, до рідної землі. За словами головного редактора журналу «Образотворче мистецтво» Миколи Маричевського, то є українське мистецтво за духом і змістом, яке продовжує незнищенну нитку рідних традицій, взявши за основу народне мистецтво.

Відкриття виставки в центрі столиці, в туристичній агенції «Альпіна», вилилось у справжнє мистецьке свято, яке скликало багатьох відомих митців: Ніну Матвієнко, Анатолія Паламаренка, Неонілу Крюкову... Всі з вдячністю говорили про організаторів вернісажу. Особливо багато теплих слів адресували директору «Альпіни» Наталії Жарковій, за активного сприяння якої, власне, і маємо змогу сьогодні побачити цю непересічну виставку.

Вернісаж «Свою Україну любіть» засвідчив, що галерея «Ява», на відміну від багатьох столичних галерей, репрезентує творчість відомих митців як явище, що увібрало в себе розвій образотворчості останніх тридцяти років. Саме таке українське мистецтво і має насамперед представляти Україну в «широкому світі».

Роман ВАТРИЧ.

Та не забудеш очі

Валентина Ковбасюк народилася у Києві у квітні 1981 року. Після закінчення середньої школи № 247 вступила на історичний факультет Національного університету імені Т. Шевченка. Нині Валя закінчує перший курс. Її захоплення — історія релігії. І, звичайно, вірші.

* * *

Я не знала ніжності твоєї,
Не відчула губ твоїх спокою.
Те, що так бажала я душею,
Недосяжне... Нам не буть з тобою...

* * *

Забудь мене, мої вуста і руки,
Моє волосся, мови ніжні звуки.
Забудь усе!
Та не забудеш очі.
Вони до тебе прийдуть опівночі
І в душу зазирнуть з німим докором.
І серце стиснеться, й, неначе морок,
На тебе смуток зійде.
А захочеш
В минуле повернутися на мить,
Збагнеш — плин часу не спинить.
Тому, якщо бажаєш ти спокою,
Не розлучайся ні на мить зі мною.

* * *

На Івана, на Купала
Я чар-зілля назбирала.
Я чар-зілля назбирала
І тебе причарувала.
Ще досвіта я чар-зілля
Заховала на подвір'ї.
Заховала на подвір'ї
І скорилася повір'ю.
Як гадалось, не так сталось,
В тебе інша закохалась.
В тебе інша закохалась,
Я ж із травами зосталась.

Валентина КОВБАСЮК.

«У ньому є м'якість до людей, бажання добра...»

Медичних світил є чимало, особливо теоретиків. Самородків-практиків у вітчизняній хірургії —одиниці.

Постаті

Хірургу Земскову на практиці доводилося часто віч-на-віч стикатися з неадекватними ситуаціями, коли, здавалося, ось-ось прозвучить грізний і остаточний вердикт: медицина безсила. Бувало, життя хворого ледь жевріло. І тоді професор інтуїтивно, підсвідомо шукав варіанти порятунку хворого.

...В одній із київських клінік жінка у розквіті літ помирала від втрати крові під час пологів. Немовля врятували, а до матері тиждень були під'єднані штучні легені. Прогнози були невтішні. Рідні готувалися до найстрашнішого. Раптом хтось згадав про Земскова, і за ним мерщій помчала машина. Професор, оглянувши згасаючу породіллю, стисло відрубав: «Вона не приречена. Готуйте до операції». Життя жінці було врятовано.

Світячи іншим, згоряю сам

Медичних світил є чимало, особливо теоретиків. Самородків-практиків у вітчизняній хірургії — одиниці.

Цікавлюсь у професора, як він вибирав професію, що спонукало до опанування медичної науки.

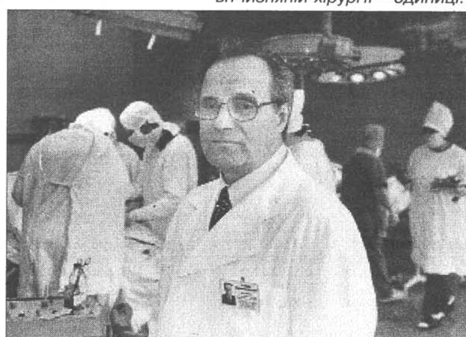
— Аж ніяк не якісь запаморочливі амбіції. Вистояти по вісім, а іноді й більше годин біля операційного столу не кожен відважиться і не кожен може. Дехто не витримує стресових випадків. Здають нерви, кілограмами втрачаєш вагу. Всю енергію сповна віддаєш обраній справі. Пригадуєте відомий вислів «Світячи іншим, згораю сам»? Але я б злукавив, якби сказав, що хірургові не потрібна професійна кар'єра. Навпаки, у кращому розумінні слова вона просто необхідна, —відверто зізнається Володимир Сергійович. — Я обома руками за спадкоємність поколінь у медицині. В цивілізованій Європі така тенденція зберігається, уявіть собі, іноді протягом 300—350 років.

У США дітей лікарів, які пішли стежкою батьків, матеріально стимулює держава. Плату за навчання у медзакладах автоматично скасовують. А в нас це почасти називають сімейщиною чи кумівством. У них генерація кадрів свято оберігається законом, у нас на це дивляться як на щось другорядне.

Я не можу заявити, що родом теж із потомствених медиків. Батько мій будівельник, але мати була провінційним лікарем.

...Замолоду Земскова до глибини душі захопила хірургія. Корифеями вважав і досі вважає М. Амосова, О. Шалімова, а вчителями — професорів П. Кравцова, І. Шевченка. Часто спілкується з ученим М. Смиком, який свого часу навчав його в Луганському медичному інституті.

На початку 60-х молодий випускник вузу метеором увірвався в неозорий простір наукової медицини, штудіював анестезіологію, гінекологію, здобув першу категорію хірурга-онколога. У місті Красний Луч зробив 110 операцій з видалення апендикса, застосовуючи неординарний метод інтубаційного наркозу, провів цілий ряд амбулаторних досліджень. А потім були нові напружені дні в операційній. Земсков, безперечно, не чарівник, але те, що йому вдавалося і вдається, іноді скидається на диво. До нього на консультації їдуть хворі з усіх усюд. Якось спілкувався з пацієнтом, який півтора року відлежав у найкращих московських шпиталях і втратив віру в одужання. Після нестерпних мук чоловік зростом 180 см важив усього... 42 кілограми. Здоров'я підточив рак підшлункової залози. Хворий погодився на операцію. Згодом долучили відповідні терапевтичні процедури. І людина одужала. Таких фактів зі щасливим кінцем набереться чимало.

Ноу-хау хірургічного центру

Київський центр хірургії печінки, жовчних протоків та підшлункової залози під керівництвом професора В. Земскова унікальний вже хоча б тим, що він єдиний в Україні. Тут працюють досвідчені, висококваліфіковані спеціалісти, справжні професіонали. Є досягнення і здобутки, якими вчені небезпідставно пишаються. У процесі лікування тяжкохворих тут застосовують медичні препарати, як правило, вітчизняного виробництва, аналогів яким немає у світі.

Досить тривалий час у клініці використовують препарат «Пропес». Якщо раніше він мав виключно експериментальне значення, то нині прописався з цілком заслуженою позитивною репутацією. З його допомогою лікарі завдали відчутних ударів онкологічним недугам.

Біля джерел серійного промислового випуску «Пропесу» стояли провідні й авторитетні науковці — доктор хімічних наук, професор О. Іванов, академік Української АН національного прогресу В. Найштетик. Нині вже є понад триста доказів того, що саме «Пропес» сприяє поступовому одужанню хворої печінки та інших органів черевної порожнини. Відкрилися реальні перспективи боротьби з раковими пухлинами саме на ураженій печінці.

— «Пропес» — не панацея, але це той препарат, що допомагає хірургові під час операції. Він неначе впорскує в організм хворого своєрідну живу воду, — коментує професор.

Якщо ракові клітини швидко розмножуються, пухлина дійшла ледь не до кульмінаційної стадії й онкологічна операція неминуча, то неодмінно в пригоді стає згаданий препарат. Він сприяє тому, щоб не розвивались гнійно-септичні процеси, перитоніти, інші ускладнення. Крім того, ліки дозволяють уморовано застосовувати променеву та хіміотерапію. Майже двадцять років професор Земсков робить складні операції на печінці, і кращого засобу для загоєння важливого в життєдіяльності органу не знає.

Печінка — своєрідний акумулятор, що всмоктує отруйні речовини в організмі, а потім їх фільтрує. Фактично жертвує собою задля ритмічного функціонування решти органів. Ще два—три десятиліття тому оперувати її наважувались одиниці. Орган дуже чутливий і миттю реагує на будь-яке втручання. Отож діагноз «цироз печінки» звучав як смертний вирок. Але якщо раніше його ставили здебільшого любителям оковитої, то нині, через уживання екологічно забруднених продуктів, недуга, на жаль, може підкрастися до будь-кого. Особливо до тих, хто живе у зонах жорсткого радіаційного контролю.

Сьогодні за методикою професора Земскова працюють його учні навіть у Латинській Америці. До слова, Володимир Сергійович оперував хворих у Москві, Петербурзі, Ташкенті, Вільнюсі. Він завжди жаданий гість у клініках Австрії, Чехії, Німеччини, Італії, США. Школа Земскова відома в усьому світі.

Григорій ПРИЛУЦЬКИЙ.

Збитки становлять сотні тисяч гривень

Лікарне, зціли себе сама...

Повертаючись до надрукованого

«Терор для медицини — смерть для нації!» — ще недавно такі гасла на фасаді Центральної транспортної клінічної лікарні Львова (ЦТКЛ) сповіщали громадськість про «бастіон непокори», який спробував створити колишній головний лікар. (Наша газета вже писала про це 10 квітня нинішнього року у статті «Ближній бій із далеким прицілом».) Понад два місяці він вважався пацієнтом лікарні, але Феміда діяла послідовно, неквапливо. Згідно з наказом міністра транспорту України І. Данькевича від 16 березня 1999 р. ЦТКЛ приєднано до лікувально-санітарної служби Львівської державної залізниці, припинилися і дорогі платні послуги, і нині установа називається дорожньою клінічною лікарнею № 3. А 20 травня бастіон упав, до приміщення ввійшли судові виконавці, новий головний лікар Станіслав Кравець переступив поріг службового кабінету.

Авгієві конюшні в царині фінансово-господарської діяльності, що їх застали представники правоохоронних органів, залізниці, міністерства, перевершили найсміливіші припущення. Слідство, що його провадять компетентні органи, переплелося з лікувальним процесом. Зрештою, сама установа нагадує тяжкохворого.

Станіслав Кравець — бувалий у бувальцях чоловік, за плечима — великий досвід організаторської роботи в системі охорони здоров'я. Працював начмедом у Львівському фізіопульмонологічному центрі, головним лікарем однієї з обласних лікарень. Донедавна працював директором медучилища, має вчетверте підтверджену вищу кваліфікаційну категорію, сертифікат спеціаліста ВООЗ, за часів Союзу працював як лікар-експерт у Сьєрра-Леоне...

Отже, управлінське кермо потрапило в міцні й надійні руки, а тому пристрасті в розкуту ханому колективі одразу ж ущухли, лікувальний процес триває без перебоїв. До слова, про унікальне устаткування ЦТКЛ свого часу ходили легенди, спираючись на які прибічники Е. Гофмана писали численні петиції, клопотання про створення центру страхової медицини. Однак коли завісу над вотчиною трохи підняли, великі мильні бульбашки лопнули.

— Нічого особливого ми не побачили, — констатує Станіслав Кравець. — Чимало апаратури морально застаріло. Апарат дроблення каміння в нирках —понищений і потребує ремонту. Фахівці — досвідчені, серед них — чимало знаних у регіоні.

Начальник залізниці Георгій Кирпа пообіцяв у присутності всього колективу подбати про ремонт приміщення і устаткувати лікарню апаратурою світового рівня. Найближчим часом діагностичний центр матиме унікальний ядерно-магнітний резонатор. Це —вищий пілотаж діагностики, у світі таких небагато. Апаратуру купуватимемо з орієнтацією на лікарів, які зможуть її експлуатувати. Наприклад, для уронефрологічного відділення, яке очолює провідний спеціаліст регіону лікар Юрій Грицина. Та поки що триває чорнова робота. Передусім треба привести штатний розклад у відповідність до діючих нормативів. Застав тут близько 600 різного гатунку господарників: будівельників, ремонтників, інженерів, —зарплата яких у 2—3 рази перевищує нормативи. Я вже не кажу про численну неліцензовану охорону — 57 чоловік! Більшість була оформлена санітарами.

Через тиждень після того, як Станіслав Олександрович переступив поріг лікарні і кабінету, надійшов лист від КРУ у Львівській області «Про усунення порушень і недоліків за наслідками перевірки правильності використання бюджетних і позабюджетних коштів ЦТКЛ». Ось окремі його пункти:

«Забезпечити у відповідності з чинним законодавством максимальне відшкодування зайво виплаченої зарплати та премій працівникам лікарні в сумі 135596,8 грн., працівникам ліквідованих структурних підрозділів (РБУ-1, РБУ-2, ПКВ) в сумі 161961,0 грн.

Забезпечити повне відшкодування винними особами вартості матеріальних цінностей, які рахуються за звільненими особами в сумі 90881 грн. та за сторонніми організаціями і підприємствами в сумі 16554 грн.

Забезпечити відшкодування вартості переданих матеріальних цінностей Західно-Українського фонду милосердя і здоров'я ім. Данила Галицького — 67 тис. грн. та АСК «Трансмедстрах-Україна» — 107,8 тис. грн.»

Що не пункт — астрономічні суми розтринькaних коштів. КРУ нагадує про те, що 15 відсотків від поновлених сум незаконних видатків та нестач належить, згідно із постановою Кабміну, перерахувати на позабюджетний рахунок КРУ. А пункт 21 велить: «Інформацію про виконання даних вимог разом із наказом направити в КРУ у Львівській області в місячний термін». Вимоги правомірні, та чому вони не були свого часу адресовані винуватцеві? «Оперативність» заднім числом не може не дивувати ще й тому, що в контексті продовження слідства (за фактами зловживань у сфері господарської діяльності порушено кілька кримінальних справ) і в рамках чинного законодавства складно впорядкувати штати впродовж місяця. Людина має право працювати після попередження два місяці, а потому три місяці отримувати відшкодування. Фінансово-господарська діяльність ускладнилася ще й тому, що попередні горе-господарі прихопили з собою печатку, а трудові книжки склали в мішок і... викинули у двір. І це була остання крапля агонії...

Станіслав Кравець провів збори з усіма підрозділами колективу, пояснив ситуацію з документами в руках. У лікарні створено профспілкову організацію, її оздоровлення триває.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

«Ахіллес-проект» в Україні

Таку назву має акція, що проводиться з минулого року в клініках 19 країн Європи під егідою Всесвітньої організації охорони здоров'я.

Її мета — дослідження епідеміології патології ніг, поліпшення діагностики і лікування.

Лікарі мають намір оглянути ноги 100 000 пацієнтів. Вони занепокоєні тим, що приблизно в кожного шостого з десяти встановлені симптоми хвороби ніг, які раніше не реєструвалися.

Найпоширеніші грибкові інфекції — 35 відсотків. В цієї категорії хворих переважає оніхомікоз (грибкова інфекція нігтів), на другому місці — дерматомікоз (епідермофітія стопи). 23 відсотки хворих мають обидві хвороби.

Анатолій ВОЛОШИН,
керівник прес-центру МОЗ України.

Як врятувати хвору печінку

Крилатий Бог на тлі поштового роману

Постаті

Довелося перемогти спокусу розпочати нарис про нашого справді видатного сучасника — артиста балету Вадима Писарєва з якогось ефектного епізоду з його біографії. Але вершинні її моменти таки назвемо: володар престижного призу ЮНЕСКО «Кращий танцівник світу-95»;
«Людина року-96» в Україні;
лауреат незалежної премії «Прометей-престиж» в номінації «Діяч культури та мистецтва року» (1996-97);
Разом з дружиною Інною Дорофеєвою — премія Спілки театральних діячів України «Тріумф».
А до цього були золоті медалі за перемоги в міжнародних конкурсах в Москві, Парижі, Гельсінкі, Джексоні...
Нині Вадим Писарєв — художній керівник свого рідного Донецького театру, натхненник фестивалів «Зірки світового балету» та «Золоті голоси України».
І все це в 33 роки!

«Цілую... Цілую... Цілую... Чекаю... Чекаю... Чекаю...»

Вони познайомилися під час навчання у Київському хореографічному училищі. Вона — харківська дівчина, він — донецький хлопець. Вона — з родини вузівського викладача, він — син робітника. А об'єднали обох спочатку любов до балету, а потім — кохання.

(Листи з Москви й до Москви, де Вадим Писарєв стажувався у Большому театрі (1984-86 роки) і звідки виїздив на конкурси до Фінляндії та США. Інна в цей час працювала в Донецькому театрі опери та балету).

«Добрий день, найкоханіша, щира й незвичайна, моя єдина на цьому світі!

Дякую тобі за листи, вони мене підтримують й додають сил. Посилаю тобі до дня народження жовту сіточку для волосся, у потрібний колір її легко перефарбувати. Але це не подарунок...

Інна, будь ласка, нагадай нашим друзям, що у Ірини Михайлівни Булатової (викладачки училища. — **Ред.**) 13 червня день народження.

Всім нашим передавай мої найкращі побажання. Чи таланить їм на рибалці?

Міцно-міцно цілую мільйон разів і стільки ж обнімаю! З найніжнішими почуттями до тебе, твій Вадим».

«Добридень, моя любов! Я вже так скучила за тобою, що не знаю, як доживу до зустрічі. А якщо ти ще після конкурсу будеш їздити по Фінляндії з концертами... А так воно й станеться, адже ти обов'язково матимеш високі результати.

Пишу тобі з Миколаєва. Влаштували нас добре. Ми вже побували в Будинку торгівлі, де бачили чудові речі. Тим більше, що сьогодні кінець місяця й багато що викинули. Та грошей у нас немає. Я ніяк не дочекаюсь п'ятого числа, щоб купити нарешті полуниць. Тут продають на вулицях по 4 карбованці за кілограм.

Хлопці вже обстежили рибні місця й відтепер, здається, ми бачитимемо їх лише на спектаклях... Пиши. Я дуже сумую. Цілую... Цілую... Цілую... Чекаю... Чекаю... Чекаю...»

«Добрий день, мила й скромна Інна!

Вчора балетмейстер М`ягков почав працювати зі мною над номером «У джунглях» (Мауглі). Ніби початок непоганий, подивимось, що вийде з цього. Майже всі варіації підсилили, особливо з балету «Полум'я Парижа». Ніколаєв вимагає від мене не лише бездоганної техніки, а й «...ти повинен бути на сцені, як вогонь! Вітер!»

Після наших занять у цьому ж класі дає урок класичного танцю для зірок Мессерер. У нього займаються Плісецька, Семеняка, Владимиров, Васильєв і багато інших. Я часто залишаюсь після уроку й спостерігаю, як танцюють зірки...

Дуже міцно тебе цілую і ніжно-ніжно обнімаю, захищаючи від всіх злих сил.

Щиро закоханий в тебе Вадим.»

«...Бачила я, Вадик, твою прихильницю. Під час спектаклю в кінці другого акту вона подарувала мені квіти, які адресувались тобі. Я не знала, хто ця дівчина. Але коли зустрілась з нею поглядом, інтуїтивно відчула, що це і є вона. Знаєш, які почуття переповнили мене?..

Від цієї зустрічі на серці неприємний спогад, хоча ми й, сміючись, згадували все. Наші мені говорили: «Тримай Вадима, а то вкрадуть!»

Мені сумно від того, що ти маєш можливість часто бувати у товаристві. До цього, зрозуміло, зобов'язує твоє нове становище. Тобі треба вести себе відповідно, щоб ніхто не подумав, що ти зазнався чи що.

А чи зможеш ти після реєстрації нашого шлюбу сказати друзям, що на тебе вдома чекає дружина?

Думок різних в голові тьма. Як у них розібратись?..»

«Добрий день, моя найкоханіша й найдорогоцінніша!

Я щодня репетирую свою конкурсну програму... 17 червня буду виступати на вечері балету у Палаці з'їздів.

Я стурбований станом твого здоров'я. Гадаю, що твої болі від неправильного харчування. Зверни на це особливу увагу. Я тобі посилаю виписку, яку мені зробив лікар. У ній перелік продуктів для споживання людьми, діяльність яких пов'язана зі значними навантаженнями. Це дуже важливо!!!»

«Вадимчику! Любимий мій, рідний!

Тримайся тепер до кінця, якщо вирішив їхати на конкурс. Молодець! Так і повинно бути. Дай, Боже, тобі сил, щоб все витримати й перемогти. Дивись, бережи себе лише для виступів, щоб рука добре загоїлась (на конкурсі в США Вадим Писарєв виступав з травмованою рукою, що була закута в гіпс. І переміг! — **Ред.**). Якщо болітиме — заморожуй. Зрозуміло, що це принесе додаткові муки...

Будь обережним у своїх стосунках з людьми — все-таки США.

Одержала листа від Варвароньки (одна з улюблених викладачок Київського хореографічного училища. —**Ред.**)

Дуже рада, що нарешті збудеться твоя мрія стосовно номера «Паганіні». Нарешті ти його покажеш глядачам. Жаль, що ми його не побачимо. Бажаю тобі блискучого виступу, такого, щоб зал вибухнув і довго не вгамовувався, вражений.

Ти, мабуть, не залишаєш Большой з ранку до вечора? Розповідай мені про уроки, артистів. Мабуть, друзів у тебе там вже з'явилось дуже багато? Між іншим, яку дівчину з тобою поставлять в дует?

Ми всі за тебе переживаємо, всім театром. А я більше всіх...

Мені дуже хочеться хоча б трохи пізнати конкурсну атмосферу, побувати в Большом і, звичайно ж, хоча б здалеку побачити тебе. А то через твої поїздки ми лише на весіллі й зустрінемося.

Я скучила за тобою жахливо як. По телефону лише ділові розмови, добре, що хоч фотознімок є. У розмовах з ним відвожу душу.

Я, мабуть, біля телевізора вмру від хвилювання. Пам'ятаю, як показували твій заключний виступ на Всесоюзному конкурсі. Але ж тоді все було відомо наперед, а тут пряма трансляція.

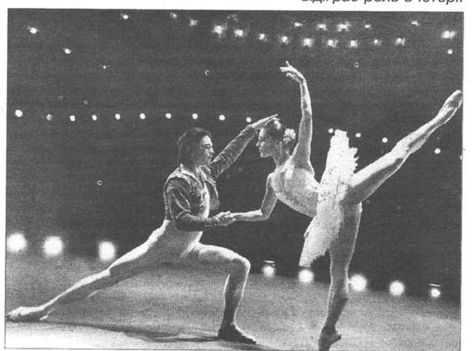
Ні на що не реагуй, танцюй для себе, для глядачів, врешті — для душі і від душі. Справа зовсім не в нагородах. Чутливий й об'єктивний глядач сам побачить істинного переможця у будь-якому випадку.

Чекаю не дочекаюсь нашої зустрічі».

«Вадимусь!

Я на нашого Андрійка не можу надивитися, не можу відірвати від нього очей. Мабуть, тому, що це найрідніше створіння. Сама не розумію, що я відчуваю: і безмежно щаслива, й тривожусь чомусь.

Наш плаксунчик дивиться на світ і посміхається. Такий славненький. Сьогодні він зустрівся зі мною очима, і здається мені, що він впіймав мій погляд. Ми довго один на одного дивилися й розмовляли...»

Вадим Писарєв укотре довів, що особистість таки відіграє роль в історії

Нове обличчя «Столиці всесоюзної кочегарки»

Яким було до появи Вадима Писарєва культурне обличчя Донецька? «Індустріальний гігант», «Столиця всесоюзної кочегарки» тощо традиційно мала все, що належало мати обласному центру: театр, концертний зал, кінотеатри...

Нині Донецьк — центр класичної культури. Фестиваль «Зірки світового балету», музичне свято «На батьківщині Сергія Прокоф'єва», інші масштабні заходи створили місту новий сучасний привабливий імідж.

Вже те, що артисти з США, Франції, Іспанії, Бразилії, Нідерландів, Японії, Кореї, Куби та інших країн, побувавши на Донбасі, відкривають для себе Україну, факт не просто переконливий, а визначальний для нашого майбутнього.

І все це пов'язано з іменем Вадима Писарєва, який залишається скромною людиною, фанатично відданою балету й своєму рідному краєві.

Віталій АБЛІЦОВ.

Утомлені позовом

За листом читача

«Я переконана, що подібної тяганини ніхто досі не зустрічав на своєму віку. Адже навіть неюристові зрозуміло: договір дарування оформлено неправильно! А щодо наступних подій, то взагалі важко повірити, що таке можливе у нашій правовій і демократичній державі!..»

Зрозуміти Ніну Ігорівну Головченко, яка надіслала до редакції листа (сімнадцять аркушів плюс стос документів), можна. Бо більше шести років вона, пенсіонерка, інвалід і вдова військовослужбовця, зібравши за цей час кілька томів документів, звертається практично до всіх юридичних інстанцій.

Історія ця почалася у 1992 році в Старобільську з того, що 83-річна Ганна Антонівна Головченко, свекруха Ніни Ігорівни, подарувала свою квартиру Ользі Шеїн. Причому, коли абсолютно неписьменна бабуся про це дізналася, то дуже здивувалася. Адже єдине, що дуже просила Шеїн, так це зробити її опікуном. Насправді ж дарувати квартиру Ганна Антонівна не збиралася, тому закономірно, що десь за місяць до своєї смерті звернулася до суду з відповідним позовом...

Дев'ять місяців тривав розгляд справи. Врахувавши всі обставини укладання договору, Старобільський окружний суд прийняв рішення визнати договір дарування квартири недійсним.

Однак Шеїн подала касаційну скаргу. Луганський обласний суд відмінив це рішення, і Старобільський у грудні 1993 року визнав, що договір дарування квартири укладено за взаємною згодою. А скаргу Ніни Ігорівни, яка після смерті Ганни Антонівни відстоювала її і свої права, суд не задовольнив.

Наступні події розгорталися так. У 1994 році Верховний Суд України вніс протест на рішення Старобільського суду і призупинив виселення Ніни Ігорівни з квартири (на той час її таки звідти виселили). Справу направили на новий розгляд і згодом передали до Білокуракинського суду. Потім до Новопсковського. Затим до Луганського обласного, який у листопаді 1996 року задовольнив касаційну скаргу Головченко і надіслав справу на новий розгляд. Цього разу до Біловодського суду. Варто зазначити, що позивачці пішли назустріч і, зважаючи на її прохання, перенесли слухання до Старобільська, де мешкали численні свідки.

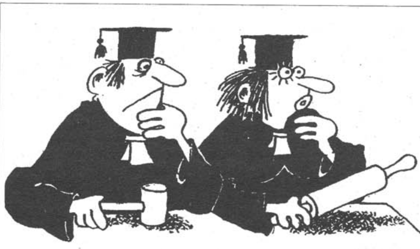
— Я вважаю, — каже юрист управління юстиції в Луганській області Надія Старецька, — ця справа не така й однозначна, як здається на перший погляд. І якби були серйозні порушення, то обласний суд обов'язково прийняв би відповідне рішення. Так, розгляд справи затягся. Але ж перевіркою встановлено, що неодноразово судові засідання переносилися через неявку позивачки. Щодо її скарг безпосередньо на адресу судді Просвіркіна, то вони дуже перебільшені. Та ми врахували й це, вказавши судді на його некоректну поведінку.

... У грудні минулого року справу було повернуто до Біловодського районного суду. Щось зміниться? Хтозна. Як пише Н. Головченко, із двох десятків свідків п'ятеро вже померли. Деякі тяжко хворі, а дехто, втомившись фізично й морально, просто не хоче свідчити.

То чи бачать світло в кінці тунелю бодай самі судді?

Павло КУЩ.

Луганська область.

Мал. Анатолія АПЧЕЛА.

«Наша праця цілком добровільна»,

або Чим займається допомоговий комітет при «Українському Голосі»

***Н**едавно майже одночасно на адресу наукових бібліотек кількох навчальних закладів України, зокрема Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Ніжинського та Кам'янець-Подільського державних педагогічних університетів, надійшло кілька великих посилок з рідкісними україномовними виданнями. Це переважно твори українських письменників, які в радянський час з ідеологічних міркувань були заборонені, але вільно друкувалися за кордоном. В умовах кризи вітчизняного книговидання й гострої нестачі навчальної і наукової літератури ця подія набуває неабиякої ваги. Зворотна адреса, вказана на посилках, — Канада, Вінніпег, управа Комітету «Допомога Україні» при редакції газети «Український Голос».*

З організацією роботи цього комітету і його невтомним керівником мені пощастило познайомитися під час недавнього наукового стажування в Колегії Св. Андрія Манітобського університету. Вважаю за необхідне розповісти про цей активний осередок українського духу нашим співвітчизникам.

Газета «Український Голос» — чи не найстаріший україномовний часопис у Канаді. Наступного року, у березні, виповнюється 90 років від часу заснування її ентузіастами-просвітянами з першої хвилі українських переселенців на канадські терени. Майже століття цей часопис невпинно приходить до спраглих за рідним словом українців. Багато з них уже народилися там, за океаном, і тому газетні шпальти стали для них своєрідним духовним містком, що єднає з далекою батьківщиною.

Попри всілякі спроби перетворити цей поважний друкований орган на вузькопартійну чи одноконфесійну трибуну, «Український Голос» і нині регулярно, щотижня, на восьми великоформатних полосах, приходить до своїх передплатників, зберігаючи вироблений десятиліттями незалежний погляд на українське життя і у нашій Батьківщині, і в близьких та далеких діаспорах. Засновником його є видавнича спілка «Тризуб», яку очолює давній друг України доктор Степан Ярмусь, а незмінним секретарем ось уже немало літ є Анна Фігус-Ралько.

Саме ця неспокійна за вдачею і добра душею жінка й ініціювала кілька років тому при редакції часопису довготривалу й результативну акцію, спрямовану на збір коштів для гуманітарної допомоги Україні.

Вперше велику партію книг вдалося переслати в Україну ще 1988 року. Саме тоді в Радянському Союзі, переважно в Москві, широко відзначали 1000-ліття хрещення Русі. Й тодішні партійні ідеологи вважали за можливе до цієї політичної дати не лише дозволити церкві перевидати Біблію в українському перекладі Івана Огієнка, щоправда, без зазначення імені перекладача, а й прийняти для України від української діаспори подарунок — кілька сотень видрукуваних нашою мовою Біблій, зібраних у Канаді за ініціативою Анни Ралько.

Робота ця істотно пожвавилася з набуттям Україною незалежності, коли зникли бюрократичні й політичні перепони для цієї поважної справи. Пані Анна й тепер часто згадує слова свого духовного наставника Митрополита Іларіона (Івана Огієнка), в реальність яких вона мало вірила тоді, коли ще зовсім юною працювала у видавництві «Наша культура», створеному цим діячем у Канаді відразу після переїзду його із Швейцарії. «Я не доживу, напевне, до тієї пори, — казав Митрополит своїй помічниці. — А вам, переконаний, випаде щастя пересилати ці книги у вільну Україну. Збирайте їх в одне місце і вірте, такий день настане».

Лише за перші два роки створений при «Українському Голосі» комітет переслав в Україну близько ста тисяч книг більш ніж на сімсот адрес.

Незабаром виникла ідея розширити сферу діяльності допомогового комітету. З 1992 року на сторінках «Українського Голосу» періодично вміщується листок-звернення комітету до своїх читачів. Розпочиналася акція збору коштів на харчові посилки і одяг. Насамперед комітет взяв під свою опіку переважно сиротинські будинки та школи-інтернати. Та кілька років тому Анна Ралько, коли була в туристичній поїздці по Україні, завітала в один з таких будинків у Чернівцях, куди, за її даними, було вислано 27 продуктових і речових посилок. З'ясувалося, що про це самі діти нічого не знали й жодної допомоги не бачили. Відтоді посилки вирішили направляти лише на конкретні адреси тих людей, хто таку допомогу особливо потребує. Нерідко ті адреси подають священники місцевих парафій або підказують листи самих читачів газети.

У великообсяговому адресарі, який ретельно ведеться всі роки, детально зафіксовано, коли, на яку адресу і що конкретно було надіслано. В окремій картотеці зберігається величезна кількість листів-відповідей. Сотні, тисячі схвильованих подяк, які приходять на адресу «Українського Голосу» практично з усіх куточків України.

Пересилка однієї посилки з Канади в Україну коштує понад сто доларів. Тому, зрозуміло, що комітет постійно дбає про розширення числа пожертводавців. А їх, людей з чуйними серцями, не байдужих до чужої біди, серед канадських українців немало.

У тамтешній українській спільноті від початків свого існування на чужині виховувалося побожне почуття обов'язку перед громадою, готовності допомогти ближньому. Саме на щедрі добровільні внески з перших прибутків канадські українці повсюдно будували там свої собори і храми, школи і клуби, організовували видавництва й газети. Спостерігається в цій справі цікава закономірність: чим більшого достатку досягала там людина, тим більше вона жертвувала для громади. Скажімо, Адам Калавський з Едмонтона переслав на рахунок комітету «Допомога Україні» чек на 20 тисяч доларів, Василь і Євдокія Гриньків з Йорктона — на 12 тисяч.

Роздумуючи над такими фактами, про які з гордістю говорили у Вінніпезі мої співрозмовники, подумалося: коли ж будуть готові до подібних благородних вчинків наші доморощені «нові українці»?

Анна Фігус-Ралько і автор цих рядків за картотекою адрес, на які надсилається допомога в Україну

Приклад діяльності комітету у Вінніпезі засвідчує, що успіх будь-якої справи багато в чому залежить від тих, хто береться за неї. Запитую в своєї співрозмовниці: що спонукає її, вже пенсіонерку, щодня сідати за кермо свого авто і їхати майже 20 кілометрів до редакції «Українського Голосу» пакувати посилки, готувати звернення до земляків через газети і радіо, організовувати для цього усілякі зустрічі, залучати молодь...

— Як правило, праця в таких організаціях цілком добровільна, вона не оплачується. І все ж я одержую втіху від того, що займаюся справою потрібною і благородною. При цьому завжди згадую своїх батьків. Мамі моїй було трохи більше трьох років, як привезли її до Канади мій дід з бабою з села Сапогів, що неподалік Борщева на Тернопільщині. Було то 1896 року. А тато мій, ще зовсім юним прибув сюди зі своїми ще молодими батьками 1907 року. Так щоб я народилася тут, а Україну побачила лише кілька років тому. Але я виростала в поселенні, що раніше звалося Шевченкове, тепер, на жаль, Вайта. Його заснували піонери-емігранти з Тернопілля. Виростала з «Кобзарем» у руках і з вічною тугою за Україною, яку завжди читала в маминих і татових очах. Перед смертю вони просили мене пам'ятати завжди, хто я, звідки й чого тут опинилася, не забувати батьківську мову і їхню Батьківщину — Україну. Тому я не лише пам'ятаю про це, а й роблю посильно все, щоб моя рідна Україна швидше стала на ноги. Аби людям у ній жилося легше й веселіше. Я вірю, що так воно і буде.

Микола ТИМОШИК,
доктор філологічних наук,
доцент Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Київ — Вінніпег — Київ.

Різні люди читали вірш по-різному

«Симонов знищив у ньому поета...»

***В** «Антологии русской поэзии», упорядкованій поетом Євгеном Євтушенком, є вірш колишнього чернівчанина Іона Дегена. Ось ці хвилюючі рядки, які раніше ніде не друкувались, оскільки вважалися крамольними, ідеологічно шкідливими, такими, що кидали тінь на Велику Вітчизняну війну, применшували подвиг радянського солдата:*

Мой товарищ в предсмертной
агонии.
Замерзаю. Ему потеплей.
Дай-ка лучше согрею ладони я
Над дымящейся кровью твоей.
Что с тобой? Что с тобою,
мой маленький?
Ты не ранен — ты просто убит.
Дай-ка лучше сниму с тебя
валенки.
Мне еще воевать предстоит.

Після знайомства з публікацією в мене з'явилося природне бажання більше дізнатися про автора блискучого вірша, маловідомого земляка з Буковини. І нещодавно я нарешті вгамував свою інформаційну спрагу. У Чернівцях відбувся творчий вечір Євгена Євтушенка, презентація його нової книги. Після імпрези Євген Олександрович вирішив поспілкуватися з представниками буковинських мас-медіа, де я й попросив його розповісти про особу Іона Дегена, про те, як народився вірш, який увійшов до «Антологии русской поэзии». Ось виклад поетової відповіді на моє запитання.

У радянській літературі була тенденція прикрашати Велику Вітчизняну. Героїзація вчинків, «ходульні» пристрасті, перероманитизована мова відвертали читача від думки про те, що війна — це страшна реальність.

Мені було вісім років, коли почалася війна. Добре її пам'ятаю. На окупованій території я не був. Моя мати — артистка концертної бригади — відправила мене до бабусі на станцію Зима, що в Сибіру. Добиралися туди аж чотири з половиною місяці. Під бомбардування потрапляли кілька разів. А скільки поїздів довелося поміняти! Я бачив розкидані шматки тіл людей, з якими щойно розмовляв, коли вони були живими... Тому у війні я ніколи нічого патетичного не бачив.

Коли вперше прочитав вірш Іона Дегена, був надзвичайно вражений. Автора тих рядків ніхто не знав. Казали, нібито вірш знайшли в планшеті лейтенанта, вбитого під Сталінградом. Різні люди читали вірш по-різному. Наведена версія мені сподобалася найбільше. Може, спочатку і ці рядки були дещо іншими. Та в них була правда війни. Так, живі знімали з убитих речі не тому, що були мародерами, а тому, що мусили продовжувати жити. В їхніх вчинках не було наруги над мертвими. То — страшна реальність війни.

У той період (а почув я цей вірш у сталінські часи) навіть такої сили твір, як «В окопах Сталінграда» Віктора Некрасова, недостатньо відображав героїзм Великої Вітчизняної. Хоча і був однією з нероманитизованих, правдивих версій війни. Це моя особиста думка.

Згодом я намагався кілька разів надрукувати ті рядки, що вразили. Та нічого з моїх намагань не виходило. Від твору відмахувалися, як тільки могли. Вперше вдалося це зробити в «Огоньке», редагованому Віталієм Коротичем. Почавши друкувати «Антологию эмигрантской поэзии», над якою я вже тоді працював, він здійснив героїчний вчинок. Ніхто навіть не уявляє, якою дорогою ціною йому це вдалося. Ми реабілітували понад 50 поетів, одні лиш імена яких раніше були під суворою забороною. Коротича кожного разу після чергової публікації викликали «на килим». Нас звинувачували в тому, що ми пропагували «фашистів» Мережковського і Гіппіус. А так їх називали лише за те, що вони побували на прийомі у Муссоліні. Ці люди були такими лютими противниками більшовизму, що їм здалося, нібито ще один ненависник більшовизму — Муссоліні — зможе врятувати Росію від комуністичної скверни.

Та коли надрукували вірш Дегена, я одержав з Чернівців листа, з якого дізнався, що автор вірша живе й досі. Був він військовим лікарем. Тепер проживає в Ізраїлі, є віце-президентом Асоціації ветеранів війни. Згодом ми особисто познайомилися, і він розповів історію, яка мене приголомшила.

А найбільше вразило те, чому перестав писати вірші, хоча, без сумніву, людина він талановита. Свого часу його запросили до Москви на вечір фронтової поезії виступати з Костянтином Симоновим та іншими поетами. Коли Деген прочитав свого вірша, Симонов підвівся й виголосив справжню звинувачувальну промову. Мовляв, соромно слухати цю апологію мародерства. Це було страшне звинувачення.

Чому Симонов так вчинив? Костянтин Михайлович був складною людиною. Я пам'ятаю, як під час розгляду горезвісної справи лікарів він був останнім з письменників, хто не прилучився до антисемітської кампанії. Врешті приєднався і навіть сказав на вечорі, присвяченому пам'яті Маяковського, що якби Маяковський був живий, то обов'язково написав би вірші, які розвінчують лікарів...

Симонов свого часу був впливовою особистістю і багатьом допоміг. Загалом він зробив більше доброго. Просто випав проклятий час. Пригадуєте, як саме він першим надрукував Дудінцева. Але коли на нього «натиснули», виступив проти. Та головне, що надрукував.

Зрозуміло, що для невідомого поета, військового лікаря, звинувачення іменитого поета було страшним ударом. Як остаточний вирок. Це все одно, що звинуватити людину в аморальності. Своєю жорстокістю Симонов убив у ньому поета. Після цього Деген перестав писати вірші. А коли знову спробував, то нічого з того, на жаль, не вийшло.

Василь БАБУХ.

Страшне обличчя війни

Відкрите акціонерне товариство «Бахмач м'ясокомбінат»

(251010, Україна, Чернігівська обл., м. Бахмач) повідомляє про проведення третього випуску акцій Товариства.

Збільшення статутного фонду ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат» здійснюється з метою поповнення оборотних коштів товариства для проведення модернізації ковбасного цеху. Збільшення статутного фонду на 15 038 (п'ятнадцять тисяч тридцять вісім) грн. здійснюється відповідно до рішення правління товариства про збільшення на 1/3 розміру статутного фонду. Збільшення плановано здійснити шляхом випуску 1 503 800 штук простих іменних акцій товариства номінальною вартістю 0,01 грн. кожна.

Права акціонерів при збільшенні статутного фонду товариства залишаються незмінними і відповідають правам, визначеним чинним законодавством та статутом ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат».

Термін, місце та порядок підписки на акції товариства буде повідомлено додатково в інформації про третій випуск акцій ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат».

При збільшенні статутного фонду товариства, отримання власниками акцій збитків не передбачається.

Акціонери ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат» мають переважне право на придбання акцій товариства.

Телефони для довідок:
(04635) 3-12-09,
2-17-57.

Правління ВАТ «Бахмач м'ясокомбінат».

До уваги акціонерів Українсько-німецького закритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Іста-центр»

Правління акціонерів товариства прийняло рішення про проведення загальних зборів акціонерів 21 липня 1999 р. в м. Дніпропетровську.

Збори відбудуться за адресою:
320079, м. Дніпропетровськ,
вул. Курсантська, 30.

Початок зборів о 14.00.

Порядок денний:

1. Про внесення змін та доповнень до статуту і установчого договору україно-німецького закритого акціонерного товариства з іноземними інвестиціями «Іста-центр».
2. Різне.

З собою мати паспорт, представникам мати доручення.

Тел. (0562) 37-21-62.
Факс. (056) 770-00-81.

ОАО «Кременской молокозавод»

сообщает о проведении общего собрания акционеров, которое состоится 12 июля 1999 г. в 10.00 по адресу: г. Кременное, ул. Ватутина, 1.

Повестка дня:

1. Утверждение результатов деятельности.
2. Об избрании ревизионной комиссии, председателя правления и его членов.
3. О внесении изменений в уставные документы.

Фастівська райспоживспілка та її власні господарства: об'єднання громадського харчування, райкоозаготпром, харчокомбінат, Борівське РТО повідомляють про свою ліквідацію з 1 червня 1999 р. Всі вимоги пред'являти до ліквідаційних комісій у встановлений законом термін.

Арбітражний суд Харківської області (310022, м. Харків, площа Свободи,5, Держпром, 8-й під'їзд) порушив справу № 2258/7-74 про банкрутство АТЗТ «Ранок» (Харківська обл., м. Лозова, вул. Жовтнева, 8, р/р 26009301770188 в Лозівському відд. АК Промінвестбанку України, МФО 351522, код ЗКПО 21234506). Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Харківської області порушив справу № 4567/7-74 про банкрутство ВАТ «Дергачівський комбікормовий завод» (312172, Харківська область, Дергачівський район, пмс Пересічне, вул. Центральна, 1, код ЄДРПОУ 21251083, р/р 26006200039000 в АК АПБ «Україна» м. Дергачі, МФО 351124).

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (320600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1А) порушив справу № Б 26/1-99 від 13.05.99 р. про банкрутство малого приватного підприємства «ОЗОН» (324089, м. Кривий Ріг, вул. Маршака, 23), р/р 26006330471 у філії КБ «ЮНЕКС» м. Кривий Ріг, МФО 306715.

Претензії направляти в арбітражний суд протягом місяця з дня опублікування оголошення.

предлагаем ГАЗОВЫЕ СЧЕТЧИКИ "ОКТАГАЗ" G4(AF-1), G6(RF-1)

Летняя распродажа газовых счетчиков, проводимая производителем.
Самые низкие в Украине цены.
Мелкий опт по безналичному расчету.

Гарантия 5 лет.

Киев (044) 252 7744, 263 2317

Выгодные условия для оптовиков

Ліквідаційна комісія колективного сільськогосподарського підприємства «Морозівське» повідомляє про проведення повторного аукціону з реалізації колективного сільськогосподарського підприємства «Морозівське» як цілісного майнового комплексу. Колективне сільськогосподарське підприємство «Морозівське» розташоване в с. Морозівське, Баришівського району, Київської області. Господарська діяльність птахофабрики почалася в 1963 році. Фабрика має замкнутий виробничий цикл — одержання інкубаційних яєць, вирощування бройлерів, забій птиці і реалізація м'яса. Всього на фабриці працюють 230 робітників і спеціалістів сільського господарства. На фабриці розміщено близько 200 будівель і споруд. Загальна земельна площа 542 га, в тому числі 243,7 га сільгоспугідь, з них 188,6 га ріллі. Початкова ціна продажу 5.854.058 грн. Сума початкового внеску для участі в аукціоні становить 585,405 грн. (10 відсотків від початкової ціни згідно з чинним законодавством). Заявки на участь у аукціоні приймають протягом місяця від дня публікації.

Аукціон відбудеться в приміщенні «Юнексбанку» за адресою:
м. Київ-070, вул. Почайнинська, 38/44,
5 липня 1999р. об 11.00.

Решту інформації можна дізнатися за адресою: м. Київ-070, вул. Почайнинська, 38/44, за телефонами:
462-50-53, факс 462-50-68.

Наші реквізити:

АКБ «ЮНЕКС», м. Київ-070, вул. Почайнинська,38/44. ЗКПО 20023569, кореспондентський рахунок в Управлінні НБУ по Києву та Київській області № 32005183601, МФО 322539.

ВАТ «Кіровоградобленерго»

повідомляє, що за рішенням загальних зборів акціонерів, які відбулися 14 травня 1999 року, виплата дивідендів здійснюється за підсумками фінансово-господарської діяльності товариства за 1998 рік.

Дивіденди виплачуються акціонерам, які є власниками акцій станом на 14.05.1999 року, в касі товариства готівкою.

Розмір дивіденда на одну акцію, згідно з рішенням загальних зборів, становить 0,367 коп.

Адреса місця виплати дивідендів:
316012, м. Кіровоград, пр-т Комуністичний, 15,
телефони: 29-92-13; 29-37-40.

Початок виплати дивідендів — з 25 жовтня 1999 року.

Прохання до кожного акціонера товариства надіслати ксерокопію довідки про присвоєння Державною податковою адміністрацією України ідентифікаційного номера.

Правління
ВАТ «Кіровоградобленерго».

Арбитражный суд Донецкой области (340105, бульвар Пушкина, 34) возбудил дела о банкротстве:

№ 64/1-5 Б — ООО «Бизнес компани лимитед», адрес: г. Донецк-12, ул. Любавы, 26/2, счет 1467659 в Кальмиусском отделении АК ПИБ г. Донецка, МФО 335322;

№ 46/1-5 Б — МСП «Центр» в форме ООО, адрес: г. Донецк-71, ул. Колхозная, 1-А, счет 4674159 в ДРУ АК ПИБ г. Донецка, МФО 334635;

№ 31/1-5 Б — МЧП «Украина-2», адрес: г. Донецк-60, ул. Краковская, 2-А, счет 2468277 в Куйбышевском отделении АК ПИБ г. Донецка, МФО 334408;

№ 28/1-5 Б— МП «Техноком», адрес: г. Донецк-77, ул. Даугавская, 5/13, счет 1468066 в Киевском филиале Донуглекомбанке г. Донецка, МФО 335463;

№ 32/1-5 Б — ЧП «Лаборатория экологических технологий в агропромышленности», адрес: г. Донецк-87, пер. Образцовый, 52. счет 5468944 в Дирекции в Донецкой области АК АПБ «Украина» , МФО 334248;

№ 34/1-5 Б — Испанско-кубинского предприятия «Испакуба-СА» адрес: г. Донецк-12, ул. Куйбышева, 214/14, счет 21467768 в АБ «ИНКО» г. Киев, МФО 322841;

№ 30/1-5 Б — МЧП «Камелия», адрес: г. Донецк, пр. Офицерский, 69 В, счет 468599 в Первом городском отделении АПБ «Украина», МФО 335247.

№ 29/1-5 Б — МП «ЮГ», адрес: г. Донецк-8, ул. В. Арсенова, 19, счет 609122 в Куйбышевском отд. ПИБ Украины г. Донецка, МФО 334408;

№ 9/35 Б — ООО «Иви ЛТД», адрес: 340096, г. Донецк, ул. Матросова, д. 16, кв.12, расчетный счет 26008200502001 в Дирекции по Донецкой области АКГБ «Украина», МФО 334248.

Заявления возможных кредиторов и санаторов принимает Арбитражный суд Донецкой области в месячный срок со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Дніпропетровської області, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а порушив справу про банкрутство НВП «Олімп». Юридична адреса: м. Дніпродзержинськ, вул. Петровського, 168, р/р 26000301170786, код 13441088 у Дніпродзержинському відділенні Промінвестбанку України.

Вимоги кредиторів та санаторів подавати до арбітражного суду Дніпропетровської області протягом місяця з дня опублікування оголошення.

ВАТ «Запорізький завод «Спецзапізобетон»

Повідомляє про скликання загальних зборів акціонерів, які відбудуться 20 липня 1999 р. о 14.00 за адресою: м. Запоріжжя, МСП-594, в приміщенні заводоуправління.

Початок реєстрації об 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки фінансово-господарської діяльності за 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Звіт спостережної ради.
4. Затвердження річного звіту та балансу товариства за 1998 р.
5. Різне.

Довідки за тел. (0612) 65-20-15.

Правління ВАТ.

ЗАО «Маршеллен—Украина»

Идентификационный код 25590557 извещает о перерегистрации в дочернее предприятие «Маршеллен—Украина».

До уваги акціонерів ЗАТ «КОЛОС»

Повідомляємо про доповнення до порядку денного загальних зборів акціонерів, що відбудуться 15.06.1999 р.

п.6 Про ліквідацію ЗАТ «КОЛОС».

Правління ЗАТ «КОЛОС».

Уважаемый акционер!

Собрание акционеров **ОАО «Мариупольнефтепродукт»** будет проведено 30.06.99 года в 13-00 по адресу: г. Мариуполь, Донецкое шоссе, 3 в помещении админкорпуса ОАО «Мариупольнефтепродукт» со следующей повесткой дня собрания:

1. Отчет правления в лице председателя, о финансово-хозяйственной деятельности ОАО «Мариупольнефтепродукт».
2. Отчет наблюдательного совета.
3. Отчет ревизионной комиссии.
4. Информация о задолженности по выплате заработной платы трудовому коллективу общества.
5. О недоверии правлению общества и выборах нового состава правления.
6. О выборах нового председателя правления.
7. О выборах нового состава наблюдательного совета.
8. О выборах нового состава ревизионной комиссии.
9. О привлечении к имущественной ответственности председателя и членов правления общества.
10. Разное.

Арбітражний суд Львівської області (290010, м. Львів, вул. Личаківська, 81) порушив справу № 2/761-23/179 про банкрутство ПП «Еліт-Агро» (293500, м. Стрий, Львівської обл., вул. Драгоманова, 7/1 р/р 26001200720001 в АК АПБ «Україна» м. Стрий, МФО 325473 код 23952950).

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Київська міська шкірно-венерологічна лікарня

оголошує торги: на закупівлю апаратури заводу Герберт Вальдманн ГмбХ та Ко (Германія); — УВ-700ІК та універсальної діагностичної лампи Вуда (модель НЦL 464), на технічне обслуговування ліфтів та на закупівлю продуктів харчування, які відбудуться 21.05.99 о 12.00 у приміщенні лікарні по вул. Богатирській, 32 (4-й поверх, кімн. 436).

Телефони для довідок:
413-53-26, 413-41-40, 413-53-46.

Арбітражним судом Рівненської області (266022, м. Рівне, вул. Відінська, 10) порушено справу № 8/570-Б/98 про банкрутство Острозького районного споживчого товариства (м. Острог, вул. Татарська, 2а, р/р 26004200711002 в АПБ «Україна» м. Острога, МФО 333089, код 01764685).

Вимоги кредиторів і заяви санаторів приймають згідно із Законом України «Про банкрутство».

В арбитражном суде Харьковской области возбуждено дело № 3785/7-72 о признании банкротом ЧФ «Коралл» (код ОКПО 24337000, р/с 260043612003 в ХФАО «Укринбанк» в г. Харькове, МФО 351243, адрес: 310002, г. Харьков, ул. Артема, 4, кв. 28.

Всем кредиторам, а также возможным санаторам ЧФ «Коралл» с заявлениями обращаться в арбитражный суд Харьковской области по адресу: 310022, г. Харьков, пл. Свободы, 5, Госпром, 8-й подъезд в течение одного месяца с момента публикации.

Астрологічний прогноз
на 7 — 13 червня

ОВЕН. Можливо, зміни, які відбуваються навколо вас, приведуть у новий колектив, а в найближчому оточенні з'являться нові знайомі. Однак через несерйозне ставлення до кохання вашому обранцеві не варто розраховувати на стабільні та легальні стосунки.

ТЕЛЕЦЬ. З цього тижня повністю переорієнтуєте свої цілі й завдання, оскільки побачите нову перспективу і займете нове становище в соціальній ієрархії. Отримаєте фінансову свободу чи підтримку від нового благодійника.

БЛИЗНЯТА. Ви потрапили в нову хвилю — до 21 червня триватиме конструктивний і позитивний період. З вівторка чи середи події відбуватимуться швидше, і ваші справи підуть легше і швидше. Ви також самі станете причиною змін у житті оточуючих.

РАК. Матимете нову підтримку, відкриється істина, зрозумієте суть проблеми. У фінансовому договорі чи інтимних стосунках з'явиться новий нюанс. Попередня домовленість несподівано зміниться на краще. Ризикуючи, можете знайти спонсора і скористатися можливостями інших.

ЛЕВ. У вашому оточенні з'явиться людина, яка дуже підбадьорить вас і стане вашою провідною зорею. У вас непогано вийде, якщо представлятимете колектив або конкретну особу на переговорах і під час укладання договору.

ДІВА. Готові стати самі собі господарем. Упевненість надасть сил і ви без сумнівів переробляєте і вдосконалюватимете свою роботу. Можливо, отримаєте нове робоче місце чи вільніший і гнучкіший режим.

ТЕРЕЗИ. Можете закохатися, відчути свіжі почуття, ризикнути і поїхати шукати щастя та вдачу в далеких краях. Радітимете зовсім новим для себе речам і подіям. Навіть за відсутності всього цього ваші дії матимуть добрий ефект.

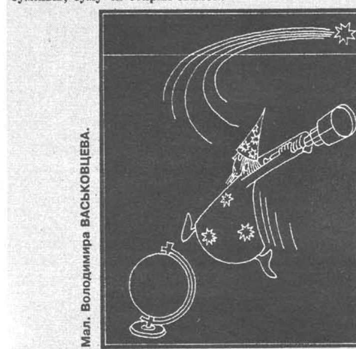
СКОРПІОН. Цього тижня легко впораєтеся з трудомісткою роботою, налагодите нові фінансові та договірні відносини. Отримаєте необмежені можливості для використання чужої праці чи коштів інших людей. Почнете робити те, чого раніше ніколи не робили.

СТРІЛЕЦЬ. Не виключено, що вам дуже поталанить — отримаєте шикарну пропозицію, укладете перспективну угоду чи знайдете багатообіцяючого партнера. Приятельські стосунки можуть м'яко і непомітно перейти в тісніші.

КОЗЕРОГ. Зробите те, що хотіли давно зробити, тому хай вас не бентежить молодий місяць. Не виключено, що ваше рішення чи вибір буде продиктовано несподіваними обставинами. Не губіть особистих речей, не забувайте здачу.

ВОДОЛІЙ. Ви так засумували за змінами, свіжим повітрям і простором, що, не роздумуючи, кинетеся в нове кохання, як у прохолодний водоспад. Жінка виявить нечувану активність, чоловік отримає свободу і стане підприємливішим і вдалішим.

РИБИ. Добрі зміни відбудуться в особистому житті. Це те, що стосується вашого душевного самопочуття і віри в себе. Готові до того, щоб звільнитися від психологічних і фізичних пут — за короткий термін можете позбавитися сумнівів, суму чи старих звичок.

Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Мовою летючих пейзажів

веде віднині діалог з довкіллям відома київська журналістка Тетяна Чеброва. Фармацевтична асоціація України, яка підтримала першу велику виставку її художніх робіт, вбачає в цьому величезну цілющу користь.

І справді, щось у Тетяниній творчості є особливе. Адже безперечний факт, що суперництво колег по цеху мало не в обнімку йде з кожним художником. Тому й у виставкових залах, якщо збираються там усі професіонали, майже не витає легковажний вітерець захоплення. Зазвичай тій атмосфері притаманний терпкий аромат скепсису. Але в залі Спілки журналістів, де пишуча та знімальна братія привітала Тетяну Чеброву з успіхом її творчих пошуків, панувала виняткова доброзичливість. Усі наполягали на неодмінному продовженні роботи саме з полотнами і фарбами, бо ефект від побаченого вражаючий.

На знімку: Тетяна Чеброва.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

 Спорт

«Динамо» підтверджує клас

Першість України. Перша ліга. 35-й тур: «Нафтовик» — «Чорноморець» — 1:4. 4000 глядачів. Михно, 3 — Гапон, 58, Голоколосов, 71, Терещенко, 85, Ткаченко, 88. На 58-й хвилині Гапон («Ч») не реалізував пенальті. **«Явір-Суми» — «Металург» —3:2.** 6500. Теркулов, 5 і 52, Осадчий, 80 з пенальті —Мирний, 10 та 17. На 34-й хв. вилучено Сандула («М»). **«Кремінь» — «Торпедо» — 1:1.** 8000. Янковський, 45 з пенальті — Бондаренко,43. **«Поліграфтехніка» — «Шахтар-2» — 2:1.** 1500. Мельниченко, 33, Чернишенко, 70 з пенальті. На 70-й хв. вилучено Мєшкова («Ш»). ФК **«Черкаси» — «Динамо-2» — 2:3.** 9000. Косирін, 61, Олег Грицай, 78 — Коновалов, 9 та 71, Серебряников, 28. **ЦСКА-2 — «Десна» — 3:0.** Мальцев, 42, Малимон, 77, Пахолюк, 88. **ФК «Вінниця» — «Сталь» — 1:0.** 5000. Василів, 75. **«Полісся» — «Шахтар» — +: -** ФК «Львів» — «Буковина» — 1:0. 1000. А. Мазур, 18. **«Волинь» — «Поділля» — 2:0.** 1500. Яцурак, 37, Мозолюк, 52.

Зверніть увагу на відвідуваність матчів команд першої ліги — вона досить велика. І пов'язано це з інтригою, яка виникла на різних полюсах турнірної таблиці. Лише «Десна» і «Буковина» втратили будь-які надії на продовження прописки в цій лізі. А от іще восьми командам розслаблятися на фініші не дозволяється. Не облишили мрій про підвищення в класі футбольні клуби з Вінниці та Черкас. Черкащани в принциповому матчі з динамівцями, правда, оступилися, але ще можуть наздогнати «Чорноморець». Запорізькому «Торпедо», яке переживає не кращі часи, вдалося вирвати нічию в Кременчуці. Для здобуття місця у вищій лізі потрібно ще два очки. Як на мене, торпедівці зможуть завоювати їх швидко, але команду може спіткати у наступному сезоні доля миколаївської команди. Шкода...

Становище команд у турнірній таблиці таке: «Динамо-2» — 80 очок, «Торпедо» — 75, «Чорноморець» — 66, ФК «Черкаси» і ФК «Вінниця» — по 61, ФК «Львів» —50, «Поліграфтехніка» і «Сталь» — по 49, «Нафтовик» — 47, «Полісся», «Шахтар-2» і «Поділля» — по 45, ЦСКА — 44, «Явір-Суми», «Волинь» і «Металург» — по 42, «Кремінь» — 34, «Буковина» — 27, «Десна» — 23, «Шахтар» — 4.

Матчі 36-го туру відбудуться 6 червня.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Світські бесіди одеських джентльменів

Пушкін в Одесі

(Стоячи на бруківці вулиці Пушкінської.)

— Відомо, джентльмени, що в часи Пушкіна кораблі з Одеси возили до Італії зерно, а назад, щоб не ходити порожняком, ось ці булижники.

— А ось як ви вважаєте, сер, коли ми зараз повернемо італійцям їхні булижники, чи зможемо одержати назад наше зерно?

— Думаю, сер, ми можемо їм це запропонувати. Та боюсь, що у відповідь ми знов одержимо булижники...

* * *

(Біля будинку, де жив Пушкін.)

— Я чув, джентльмени, що в Одесі кожний десятий вважає себе нащадком Пушкіна.

— А що, це дає якісь пільги?

— Ну, якби це давало якісь пільги, сер, то нащадком Пушкіна вважав би себе кожний другий...

* * *

(Біля пам'ятника поетові.)

— А як ви вважаєте, джентльмени, чому громадяни Одеси поставили пам'ятник Пушкіну спиною до міської думи?

— Вони думали про майбутнє.

— Що ви маєте на увазі, сер?

— Ну, щоб ті, хто сидітиме потім у міськвиконкомі, не мучилися питанням: «Де я раніше бачив цього товариша?..»

* * *

(Біля пам'ятника Воронцову.)

— А ось я ніяк не можу зрозуміти, джентльмени, чому все-таки цар заслав Пушкіна саме в Одесу?

— Ну, як же! Вочевидь, на численні прохання одеських жінок.

— А чому ж через тринадцять місяців він повернув його назад?

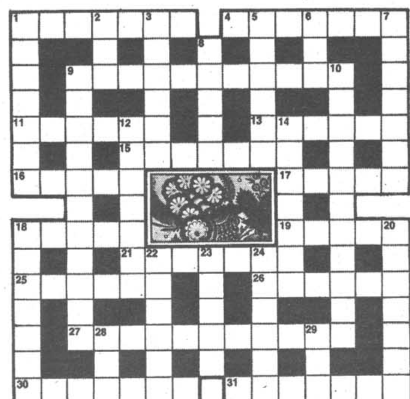
— Вочевидь, на численні прохання одеських чоловіків...

Світські бесіди одеських джентльменів слухав і записував Георгій ВОРОТНЮК.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Угорський король, зять Володимира Мономаха. 4. Місто-порт у Данії. 9. Видавництво і тижневик у Львові в 1933—1939 рр. 11. Голова уряду УНР. 13. Сріблясто-білий м'який метал. 15. Спортсмен-гімнаст. 16. Цирковий артист. 17. Героїня естонських народних легенд. 18. Місто на Львівщині, де діяли опришки Довбуша та Бойчука. 19. Рибальська снасть. 21. Кругле дерев'яне оснащення для встановлення вітрил на судні. 25. Французький історик, знавець середньовіччя. 26. Український літературознавець. 27. Виклад музичного твору для оркестру. 30. Спосіб ведення морського бою. 31. Футбольна команда — володар кубка СРСР.

По вертикалі: 1. Притока Ворскли, над якою були написані «чолобитні» царю Петру щодо обрання нового гетьмана, а той у відповідь арештував Полуботка. 2. Невістка Ярослава Мудрого, дружина Володимира Новгородського. 3. Тонка шовкова тканина з блискучим малюнком. 5. Кущ родини березових зі смачними горіхами. 6. Космонавт, який літав на Місяць. 7. Нове прізвище Яреми в поемі Т. Шевченка «Гайдамаки». 8. Французький філософ-просвітитель. 9. Вихованець Київської академії, секретар Катерини II, канцлер. 10. Теорія і практика літання. 12. Німецький танк у другій світовій війні. 14. Місто у США. 18. Автомобіль Запорізького автозаводу. 20. Рід ящірок з «парашутом». 22. Опитувальний лист. 23. Один з керівників Коліївщини. 24. Дружина коменданта Новопетрівської кріпості, куди було заслано Т. Шевченка. 28. Вугільно-металургійний басейн у Німеччині. 29. Наплив на стовбурі дерева.

Відповіді до кросворда, надрукованого 29 травня

По горизонталі: 7. Батурин. 8. Сабадаш. 9. Липа. 10. Тесть. 12. Ноти. 13. Монтан. 15. Айлант. 17. Бар. 19. Тура. 20. Осип. 22. Сад. 25. Талант. 27. «Гандзя». 28. Маїс. 30. Аматі. 31. Піст. 32. «Гамалія». 33. Волопас.

По вертикалі: 1. Ратибор. 2. Сула. 3. Чистун. 4. Мальва. 5. Каїн. 6. Каштани. 11. Сова. 14. Тітка. 16. Люпин. 17. Бас. 18. Род. 21. Балабан. 23. «Аїда». 24. Ізяслав. 26. Трагік. 27. Глібов. 29. Стан. 31. Піон.

Редактор номера Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 200579.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311101.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України
Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок —441-88-23; телефакс —224-72-54; відділ реклами —441-86-50, 441-89-34, 441-89-44; телефакс —449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com